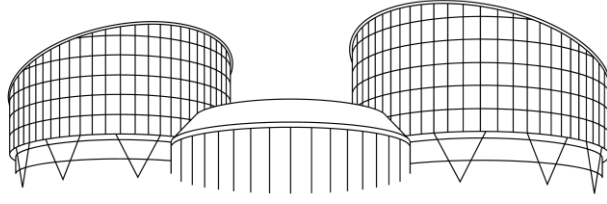

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

BÜYÜK DAİRE

VON HANNOVER/ALMANYA (n° 2) DAVASI

(Başvuru n°s 40660/08 ve 60641/08)

KARAR

STRAZBURG

7 Şubat 2012

Bu karar kesindir. Şekli düzeltmelere tabi olabilir.

Von Hannover/Almanya (n° 2) davasında,

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Daire olarak aşağıdaki yargıçlarla toplanmıştır:

Başkan: Nicolas Bratza,

Üyeler: Jean-Paul Costa,

Françoise Tulkens,

Josep Casadevall,

Lech Garlicki,

Peer Lorenzen,

Karel Jungwiert,

Renate Jaeger,

David Thór Björgvinsson,

Ján Šikuta,

Mark Villiger,

Luis López Guerra,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Nona Tsotsoria,

Zdravka Kalaydjieva,

Mihai Poalelungi,

Kristina Pardalos,

Yazı İşleri Müdür Yardımcısı: Michael O'Boyle,

13 Ekim 2010 ve 7 Aralık 2011 tarihlerinde heyet olarak müzakere yapan Büyük Daire, 7 Aralık 2011 tarihinde kabul edilen aşağıdaki kararı vermiştir:

USUL

1. Bu dava, İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Korumaya Dair Sözleşme'nin (« Sözleşme ») 34. maddesine göre, bir Monako vatandaşı olan Prens Caroline von Hannover ve bir Alman vatandaşı olan Prens Ernst August von Hannover (« başvuru ») tarafından sırasıyla 22 Ağustos ve 15 Aralık 2008 tarihlerinde Almanya Federal Cumhuriyeti'ne karşı Mahkeme'ye yapılan iki başvurudan (n°s 40660/08 ve 60641/08) kaynaklanmıştır.

2. Başvurular fotoğraflarının yeniden yayımlanmasının yasaklanması taleplerinin Alman mahkemeleri tarafından reddedilmesinin, Sözleşme'nin 8. maddesi tarafından güvence altına alınan özel hayatlarına saygı haklarını ihlal ettiğini düşünmektedirler.

3. Başvuru ilk başta Mahkeme'nin beşinci Bölümü'ne tevzi olmuştur (Mahkeme İçtüzüğü'nün 52(1). fıkrası, « İçtüzük »). 13 Kasım 2008 tarihinde bu Bölüm'ün bir Dairesi Alman Hükümeti'ni (Hükümet) 40660/08 numaralı başvurudan haberdar etmeye karar vermiştir. Öte yandan,

Sözleşme'nin 29(3). fıkrasının o dönemdeki versiyonunun da izin verdiği üzere Daire, davanın kabuledilebilirlik ve esasını birlikte incelemeye karar vermiştir. 8 Ocak 2009 tarihinde beşinci Bölüm'ün başkanı Hükümet'i 60641/08 numaralı başvurudan haberdar etmeye karar vermiştir. Aynı zamanda Başkan, Sözleşme'nin 29(3). fıkrasının o dönemdeki versiyonunun da izin verdiği üzere, davanın kabuledilebilirlik ve esasının birlikte incelenmesine karar vermiştir. 24 Kasım 2009 tarihinde beşinci Bölüm'ün bir Dairesi iki başvurunun birleştirilmesine karar vermiştir.

Başkan Peer Lorenzen, hâkimler Renate Jaeger, Karel Jungwiert, Rait Maruste, Mark Villiger, Mirjana Lazarova Trajkovska ve Zdravka Kalaydjieva ile *Bölüm Yazı İşleri Müdürü* Claudia Westerdiek'ten oluşan bir Daire, bu başvuruların bir televizyon aktörünün yakalanması ve mahkûmiyetiyle ilgili olarak hazırlanmış iki röportajın başvuru şirket tarafından yayımlanmasının yasaklanmasıyla ilgili olan ve 13 Kasım 2008 tarihinde Hükümet'e bildirilmiş olan *Axel Springer AG/Almanya* (n° 39954/08) başvurusuyla birleştirilmelerine karar verdikten sonra, 30 Mart 2010 tarihinde, Büyük Daire lehine, bu davadan çekilmiş ve buna bu amaçla danışılan tarafların hiçbiri itiraz etmemiştir (Sözleşme'nin 30. maddesi ve İçtüzüğü'nün 72. maddesi).

4. Büyük Daire'nin oluşumu Sözleşme'nin eski 27. maddesinin 2 ve 3. fıkraları (yeni 26(4) ve (5). fıkraları) ile İçtüzüğü'nün 24. maddesi uyarınca belirlenmiştir. 3 Kasım 2011 tarihinde, Mahkeme başkanı Jean-Paul Costa'nın görev süresi dolmuştur. Nicolas Bratza, Jean-Paul Costa'nın yerine Mahkeme başkanı olmuş ve bu tarihten itibaren bu davada Büyük Daire başkanlığı görevini üstlenmiştir (İçtüzüğü'nün 9(2). fıkrası). Jean-Paul Costa görev süresinin bitmesinden sonra Sözleşme'nin 23(3). fıkrası ve İçtüzüğü'nün 24(4). fıkrasına göre Büyük Daire'de yer almaya devam etmiştir. Son müzakerelerde yedek üye Lech Garlicki ve Nona Tsotsoria, Rait Maruste ve Christos Rozakis'e vekâlet etmişlerdir (İçtüzüğü'nün 24(3). fıkrası).

5. Büyük Daire başkanı Sözleşme'nin 29(3). fıkrasının uygulanmasına, başvuruların kabuledilebilirlikleri ile esaslarının birlikte incelenmesi için, Büyük Daire önünde de devam edilmesine karar vermiştir. Başkan ayrıca mevcut başvurular ile yukarıda geçen *Axel Springer AG/Almanya* başvurusunun birlikte incelenmelerine karar vermiştir (İçtüzüğü'nün 42(2). fıkrası).

6. Başvurucular ve Hükümet davanın kabuledilebilirliği ve esası hakkında yazılı görüşlerini sunmuşlardır. Tarafların her biri diğerinin görüşleriyle ilgili yazılı yorum sunmuştur.

7. Kendilerine, Başkan tarafından, yazılı prosedüre müdahale izni verilmiş olan Alman Dergi Yayıncıları Derneği (*Verband Deutscher Zeitungsverleger*), ihtilafli fotoğraflardan birisini yayımlamış olan basımevi olan Ehrlich & Sohn GmbH & Co. KG Şirketi, *Media Lawyers Association*, *Media Legal Defence Initiative*, *International Press Institute* ve *World Association of Newspapers and News Publishers* de Mahkeme'ye görüş

sunmuştur (Sözleşme'nin 36(2). fıkrası ve İçtüzüğü'nün 44(2). fıkrası). Taraflara bu yorumlara cevap verme olanağı tanınmıştır (İçtüzüğü'nün 44(5). fıkrası).

8. Monako Hükümeti, 17 Kasım 2008 tarihinde görüş sunma hakkının olduğu kendisine bildirilmesinden sonra, yargılamaya müdahil olma niyetinin bulunmadığını Mahkeme'ye bildirmiştir. Daire'nin Büyük Daire lehine davadan çekilmesinden sonra 31 Mart 2010 tarihinde kendisine bu hakkı yeniden hatırlatılan Monako Hükümeti, yargılamaya müdahil olma yönünde bir niyet açıklamamıştır.

9. 13 Ekim 2010 tarihinde Strazburg'taki İnsan Hakları Binasında açık bir duruşma yapılmıştır (İçtüzüğü'nün 59(3). fıkrası).

Duruşmada şu kişiler hazır bulunmuştur:

– *Hükümet adına*

Bayan A. WITTLING-VOGEL, Federal Adalet Bakanlığı, *ajan,*
Bay C. WALTER, kamu hukuku profesörü, *danışman,*
Bayan VON UNGERN-STERNBERG, asistan,
Bay SOMMERLATTE, Federal Kültür Bürosu ve *danışman,*
Bay A. MAATSCH, Hamburg bölge mahkemesi hâkimi, *danışman;*

– *başvurucular adına*

Bay M. PRINZ, Hamburg'ta avukat, *danışman,*
Bay M. LEHR, Hamburg'ta avukat, *danışman,*
Bayan S. LINGENS, avukat *danışman.*

Mahkeme Bay Walter ve Bay Prinz'in beyanlarını dinlemiştir.

DAVANIN ESASI

I. DAVA KONUSU OLAYLAR

10. Başvurucular merhum Monako Prensi Rainier III'ün büyük kızı ile bu kızın eşidir. Sırasıyla 1957 ve 1954 doğumlu olup Monako'da ikamet etmektedirler.

A. Davaların doğuşu

11. Prenses Caroline 1990'lardan beridir özel hayatıyla ilgili fotoğrafların basında yayımlanmasını, çoğunlukla adli yollarla, yasaklamaya çalışmaktadır.

12. Sırasıyla 1993 ve 1997’de üç Alman dergisinde yayımlanmış olan ve prenses Caroline’i aktör Vincent Lindon ya da eşiyle gösteren iki dizi fotoğraf, Alman yargı mercilerinin önünde üç dizi yargılamaya ve özellikle de Federal Adalet Mahkemesi’nin 19 Aralık 1995 tarihli ve Federal Anayasa Mahkemesi’nin 15 Aralık 1999 tarihli ilke kararlarına konu olmuş ve prenses Caroline’nin talepleri reddedilmiştir.

13. Bu yargılamalar 24 Haziran 2004 tarihli *Von Hannover/Almanya* (n° 59320/00, CEDH 2004-VI) kararına konu olmuş ve bu kararda Mahkeme, başvuruçunun Sözleşme’nin 8. maddesi tarafından güvence altına alınan özel hayatına saygı hakkının adli kararlar tarafından ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

14. Ulusal yargı organlarının yürüttükleri mantıkla ilgili olarak Mahkeme özellikle şunu ifade etmiştir:

« 72. Mahkeme, yerel mahkemelerin Sanatsal Alanda Telif Hakkı Hakkında Kanun’unun 23/1. maddesine ilişkin olarak yaptıkları ve kişileri modern tarihin « kesin » şahsiyetleri şeklinde nitelendiren yorumu izlemekte güçlük çekmektedir. Kişinin özel hayatına veya görüntüsünün kullanılmasını kontrol etme hakkına ilişkin çok sınırlı bir koruma sağlayan bu tanımlama, resmi bir görev yerine getiren siyasetçiler söz konusu olduğunda anlaşılabilir. Bununla birlikte bu tanım, başvuruçusu gibi herhangi bir resmi görevi olmamasına rağmen sadece kraliyet ailesinin bir ferdi olması nedeniyle kamuoyunun ve basın ilgisini çeken « özel » kişiler söz konusu olduğunda geçerli değildir.

Mahkeme, bu şartlar altında her halükarda, özel hayatın ve görüntünün kullanılmasını kontrol hakkının korunması hususunda devletin Sözleşme’den kaynaklanan pozitif yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için işbu kanunun dar yorumlanması gerektiği kanaatinde.

73. Son olarak, bir hukuk devletinde, bir kişinin nasıl davranacağını belirleyebilmesi için, modern tarihin « kesin » ve « göreceli » şahsiyetleri arasında çizilen ayırımı açık ve belirgin olması gerekir. Özellikle de, bireyin tam olarak nerede ve ne zaman korunan bir ortamda bulunduğunu, veya tam tersine, nerede ve ne zaman 3. kişilerin, özellikle magazin basınının, müdahalelerine maruz kalabileceği bir alanda bulunduğunu bilebilmesi gerekir.

74. Şu halde Mahkeme, yerel mahkemeler tarafından kabul edilen kriterlerin, başvuruçunun özel hayatının etkili bir şekilde korunması için yetersiz olduklarına hükmeder: gerçekte, modern tarihin « kesin » şahsiyeti olarak başvuruçusu, - basın özgürlüğü ve kamu yararı adına - özel hayatının korunmasından sadece toplumun gözü önünde olmayan yalıtılmış mekânlarda bulunduğu ve dahası bunu kanıtladığı durumda yararlanabilecektir ki bunu kanıtlamak da zor olabilir. Eğer bu şartlar yerine gelmemiş ise başvuruçusu, her an düzenli aralıklarla fotoğraflarının çekilmesine ve çekilen bu fotoğrafların sonra da geniş bir çevrede yayımlanmasına, işbu fotoğraflar ve fotoğraflarla beraber yayımlanan makaleler başvuruçunun sadece özel hayatına ilişkin detayları ilgilendirse bile, müsamaha göstermelidir.

75. Mahkeme’nin kanaatine göre, mekânsal yalıtım kriteri teoride açık görünse de, uygulamada çok muğlak olup ilgili kişi tarafından önceden belirlenmesi zordur: mevcut davada, başvuruçunun sadece modern tarihin « kesin » şahsiyeti olarak sınıflandırılması, onun özel hayatına böyle bir müdahaleyi haklı kılmaya yeterli değildir. »

B. İhtilafli fotoğraflar

15. Sonradan başvurucular, Mahkeme tarafından başvurucunun davasında verilmiş olan karara dayanarak ve Alman dergilerinde yayımlanmış olan fotoğrafların yeniden yayımlanmalarını yasaklamak amacıyla, hukuk mahkemeleri önünde birçok dava açmışlardır.

1. Frau im Spiegel dergisinde yayımlanmış olan fotoğraflar

16. İlk üç fotoğraf Ehrlich & Sohn GmbH & Co. KG basımevi tarafından *Frau im Spiegel* dergisinde yayımlanmıştır.

a) Birinci fotoğraf

17. 20 Şubat 2002 tarih ve 9/02 sayısında yayımlanmış olan birinci fotoğraf başvurucuları, Saint-Moritz'teki kayak tatilleri sırasında gezerken görüntülemektedir. « Prens Rainier – evde yalnız değil » (« Fürst Rainier – Nicht allein zu Haus ») başlıklı bir makaleyle birlikte yayımlanmıştır. Makale şöyledir:

« Monako sarayının bahçesinde manolyanın ilk çiçekleri açmakta – ancak doğmakta olan bahar prens Rainier'in (78 yaşında) dikkatini çekmiyor gibi. Kızı Stéphanie (37 yaşında) ile yürüyüşe çıkmış. Kızı ona destek çıkıyor. Adımlarını sürüyerek atıyor. Güneşe rağmen üşüyor. Yaşlı senyör yorgun. Monakolular prenslerini en son üç hafta önce gördüler. Sirk festivalindeydi: gülen kızının yanında canlı ve sevinçli görünüyordu. Ama o gün bu gündür Saraydan çıkmadı. Hatta ulusal koruyucu Azize Dévote'nin bayramında bile. Ülke endişeli. Prens Rainier'in çocukları da. Prens Albert (şu anda Salt Lake City olimpiyat yarışlarına katılıyor), prenses Caroline (Saint-Moritz'te prens Ernst August von Hannover ile tatilde) ve prenses Stéphanie sırayla babalarına bakıyorlar. İyi olmadığı zaman evde tek başına kalmamalı. Çocuklarının aşkından yoksun kalmamalı. »

Aynı sayfada prens Rainier'in kızı prenses Stéphanie ile bir fotoğrafı ve Monako prensi Albert'in Salt Lake City olimpiyat yarışmaları sırasında çekilmiş bir fotoğrafı yayımlanmıştır.

b) İkinci fotoğraf

18. 20 Şubat 2003 tarih ve 9/03 sayısında yayımlanmış olan ikinci fotoğraf başvurucuları, Saint-Moritz'te bir gezinti sırasında görüntülemektedir. Resmin altyazısı şöyleydi: « Ernst August von Hannover ve eşi Monako prensesi Caroline Saint-Moritz'te güneş ve karın keyfini çıkarıyorlar. » Aynı sayfada prens Albert'in küçük bir fotoğrafı ve Avrupalı bir kraliyet ailesinin üyelerini görüntüleyen iki fotoğraf bulunuyordu. Bu fotoğraflara eşlik eden « karda krallık zevki » başlıklı makale, fotoğraftaki insanların Saint-Moritz'te bulunmaktan duydukları memnuniyeti haber yapıyordu.

c) Üçüncü fotoğraf

19. 11 Mart 2004 tarih ve 12/04 sayısında yayımlanmış olan üçüncü fotoğrafta, başvurucular Zürs am Arlberg'te kayak tatilinde bir telesiejin içinde görüntülenmişlerdir. Aynı sayfada prens Rainier'in başvuru ve prens Albert ile 19 Kasım ulusal bayramı sırasında çekilmiş olan « prensesin sahneye son çıkışı oldu » başlıklı küçük bir fotoğraf var. Sayfanın yarısını kaplayan başka bir fotoğraf, prenses Caroline'i Gül balosundayken görüntülemektedir.

Üç fotoğraf « Prens Caroline. Bütün Monako onu bekliyor » başlıklı makaleyi resimliyor. Bu makalenin bu olayla ilgili kısımları şöyledir:

« 20 Martta Monako'da gerçekleşecek olan Gül balosunun giriş biletleri haftalar önceden satılmış durumda. Davetliler sadece onun için gelecekler: prenses Caroline von Hannover (47 yaşında). Milli bayramdan beridir hiçbir resmi randevuya katılmamış (...) Sirk festivali ve Monako'nun koruyucusu Azize Dévote'nin bayramında yoktu. Her sene geleneksel olarak prens Rainier'in (80 yaşında) büyük kızı baloyu açar. Bu görevi bir trafik kazasında hayatını kaybeden annesinden devralmış. Bu balo Caroline'in en çok tercih ettiği balo (...) Ağır hasta olan prens bir kalp ameliyatından sonra daha yeni hastaneden çıkmış. Baloya gelemeyecek. Daha çok zayıf. Davetlilerin şerefine yapacağı hoş geldin konuşması televizyon kameralarından yayımlanacak ve büyük ekrana yansıtılacak. Prens Caroline ve eşi Ernst August von Hannover Gül balosunu valsla açacaklar.

Ocakta beşinci evlilik yıldönümlerini kutladılar. von Hannover evinde kutlanacak başka bir şey daha vardı: prens 26 Şubatta 50 yaşına girdi. Doğum gününü Caroline ve birkaç arkadaşıyla birlikte kardan bembeyaz olan Saint-Moritz'in mondaine kayak istasyonunda kutladı. Gerçeği söylemek gerekirse çift tatillerini Zürs am Arlberg'te geçiriyorlardı ama doğum günü partisi için bir kaç günlüğüne Saint-Moritz'teki *Palace Hotel*'e indiler. »

2. Frau Aktuell dergisinde yayımlanan fotoğraf

20. WZV Westdeutsche Zeitschriftenverlag GmbH & Co. KG basımevi *Frau Aktuell* dergisinin 20 Şubat 2002 tarih ve 9/02 numaralı sayısında, aynı gün *Frau im Spiegel* dergisinin 9/02 numaralı sayısında çıkan aynı fotoğrafı (ya da neredeyse aynı olan bir fotoğrafı) (yukarıda paragraf 17) yayımlamıştır. *Frau Aktuell*'te bu fotoğrafa eşlik eden makalenin başlığı şudur : « İşte gerçek aşk bu. Prens Stéphanie. Sadece o hasta prensle ilgileniyor. » Makalenin bu olayla ilgili kısımları şöyledir:

« Aşk hayatı başıboş görünüyor. Ancak bir şey kesin: söz konusu olan babası olduğunda prenses Stéphanie kalbinin nerede olduğunu biliyor. Ailenin geri kalanı dünya çapında gezmeye çıkmışken o, sağlık durumu çok bozulmuş olan, prens Rainier'in (78 yaşında) yanına koştu. O hasta hükümdarla ilgilenen tek kişi. Çünkü Stéphanie'nin kardeşi Caroline (45 yaşında) eşi Ernst August (48 yaşında) ve kızları Alexandra (2 yaşında) ile İsviçre Saint-Moritz'teki mondaine kayak istasyonunda bir kaç günlük tatile gittiler.

Prens Albert ise Salt Lake City'deki olimpiyat yarışmalarındaydı. Orada dört kişilik bobsleigh yarışmasına katıldı. « Beşinci ve son sefer », diye ekledi. Ara sıra birkaç günlüğüne kayboluyordu. Monako presinin yüreğinin kadını olan Amerikalı sırk atlayıcısı Alice Warlick'ı (24 yaşında) yeniden göremeye başladığı ve bu kadının presin müstakbel eşi olacağı söyleniyor.

Şimdilerde yalnız kalmaktan nefret eden prens [Rainier] en küçük evladının ziyaretine çok sevindi. Stéphanie prenses çok zaman ayırdı. Onunla uzun yürüyüşlere çıktı ve önemli gördükleri her şeyi birbirlerine anlattılar. « Rainier küçük kızının yanında bulunmasının tadını çıkarttı. Kızı onun yanında olduğunda prens gerçekten ışık saçıyor. Böyle anlarda yaşlı ve hasta olduğunu bile unutuyor » diye anlatıyor Monakolular. « Stéphanie çok daha sık gelmeli ». »

Aynı sayfada aynı gün *Frau im Spiegel* dergisinin 9/02 numaralı sayısında çıkmış olan prenses Stéphanie'nin babasıyla olan bir fotoğrafı (yukarıda paragraf 17), prenses Stéphanie'nin bir portre resmi ve biri prens Albert'i tek başına, diğeri de onu Alice Warlick ile görüntüleyen iki fotoğraf yayımlanmıştır.

C. İhtilaf konusu yargılamalar

1. Prens Caroline tarafından açılmış olan davalar

a) Birinci yargılama

i. Bölge mahkemesinin 29 Nisan 2005 tarihli kararı

21. 2004 yılında belirtilmemiş bir tarihte prenses Caroline Hamburg bölge mahkemesine, Ehrlich & Sohn basımevine üç fotoğrafı yeniden yayımlamayı yasaklatmak amacıyla, başvurmuştur.

22. 29 Nisan 2005 tarihli bir kararla bölge mahkemesi, Sanatsal Alanda Telif Hakkı Hakkında Kanunu'nun (« Telif Hakkı Hakkında Kanun » – yukarıda paragraf 70) 22. maddesinin gereği olarak prenses Caroline'in fotoğrafların yayımlanmasına rıza göstermemiş olması gerekçesiyle, bu talebi kabul etmiştir. Ancak bölge mahkemesi, aynı yasanın 23 § 1 n° 1 maddesi anlamında moderne tarih kapsamına giren bir görüntü (*Bildnis aus dem Bereich der Zeitgeschichte*) olmasından dolayı birinci fotoğraf için rıza gösterilmesine gerek olmadığı kabul edilse bile bu fotoğrafın yayımlanmasının meşru olmadığını belirtmiştir. Gerçekte bu maddenin 2. paragrafına göre, böyle bir görüntünün yayımlanması, sadece hedef alınan kişinin meşru bir çıkarının ihlal edilmemesi durumunda yasaldır. Mahkemeye göre böyle bir meşru amacın var olup olmadığı sorusu bireyin çıkarları ile toplumun haber alma çıkarı arasında bir denge kurulması suretiyle değerlendirilebilir.

23. Bölge mahkemesi mevcut olayda prenses Caroline'in kişiliğinin korunması hakkının üstün geldiğine hükmetmiştir. Mahkeme'nin *Von Hannover* kararında vardığı sonuçlara çok geniş yer veren bölge mahkemesi, prenses Caroline'in babasıyla olan ilişkisinin, babası hasta bile olsa, kamu yararını ilgilendiren bir tartışmaya katkı sunmadığını, çünkü ilgilinin uluslararası politikada düşük bir öneme sahip olan bir devletin prensiyle sadece bir akrabalık ilişkisinin bulunduğunu ve resmi hiçbir fonksiyonun bulunmadığını belirtmiştir.

24. Bölge mahkemesi, bu düşünce tarzı Federal Anayasa Mahkemesi'nin ortaya koyduğu ilkelere tamamen uymasa da (ki bu ilkelere göre meşru bir çıkar eğer fotoğrafı çekilmiş olan kişi halktan uzak yalıtılmış bir mekanda bulunuyorsa vardır), bu ilkelerle Mahkeme'nin konuyla ilgili içtihadını göz önünde bulunduramayacak derecede bağlı olmadığını belirtmiştir.

ii. *İstinaf mahkemesinin 31 Ocak 2006 tarihli kararı*

25. Basımevi bu karara itiraz etmiştir.

26. 31 Ocak 2006 tarihli bir kararla Hamburg istinaf mahkemesi bu kararı, prenses Caroline'in hakkının basın temel hakları karşısında kaybolması gerektiği gerekçesiyle bozmuştur. İstinaf mahkemesi, röportajların birinci amacı eğlence olsa da, fotoğrafların yayımlanmasının Federal Anayasa Mahkemesi'nin 15 Aralık 1999 tarihli olan ve gerekçeleri (*tragende Erwägungen*) istinaf mahkemesi için bağlayıcı olan karar bakımından yasal olmadığını ifade etmiştir. Mahkeme kamusal yaşama ait olan insanların her an ve her yerde fotoğraflarının çekilmesine ve sonrada bu fotoğrafların yayımlanmasına karşı kesinlikle korunmaları gerektiğini belirtmiştir. Ancak istinaf mahkemesine göre, bu insanların Telif Hakkı Hakkında Kanun'un 23(2). fıkrası anlamında meşru çıkarları, geniş halk kitleleri tarafından tanınan insanlar hakkında resmi olanlar dışında her türlü röportajın yasaklanmasıyla sonuçlanmamalıdır. Her halükarda özel hayata saygı hakkı, kamuya açık yerlerde veya kişinin başka birçok insanla birlikte bulunduğu yerlerde çekilmiş fotoğrafların yayımlanmasının yasaklanmasını gerektirmez.

iii. *Federal Adalet Mahkemesi'nin 6 Mart 2007 tarihli kararı*

27. Başvurucu bu karara karşı temyize gitmiştir.

28. 6 Mart 2007 tarihli (n° VI ZR 51/06) bir karar ile Federal Adalet Mahkemesi, prenses Caroline'in birinci fotoğrafla ilgili talebini reddetmiştir. İkinci ve üçüncü fotoğraflara gelince mahkeme, ilgilinin talebini kabul edip istinaf mahkemesi kararını bozmuş ve bölge mahkemesinin hükmettiği yasağı yeniden tesis etmiştir.

29. Federal Adalet Mahkemesi istinaf mahkemesinin görüşünün, Telif Hakkı Hakkında Kanun'un 22 ve 23. maddelerinden yola çıkılarak içtihatla geliştirilen ve *Von Hannover* kararı üzerine ve Mahkeme'nin bu kararda dile getirdiği ilkesel çekincelere cevaben aldığı birçok yeni kararında açıklık kazandırdığı, kademeli koruma konseptiyle (*abgestuftes Schutzkonzept*) uyuşmadığına hükmetmiştir. Değiştirilmiş olan bu koruma konseptine göre, bir fotoğrafın ilgili kişinin önceden rızası alınmadan yayımlanamayacağına ilişkin kurala bir istisna getiren Telif Hakkı Hakkında Kanun'un 23(1). fıkrası, kamunun haber almadaki menfaatini ve basın özgürlüğünü göz önünde bulunduruyordu. Bundan dolayı, itiraz konusu yayımın Telif Hakkı Hakkında Kanun'un 23 § 1 n° 1 maddesi anlamında modern tarih alanına girip girmediğini değerlendirirken, bir taraftan Anayasa'nın 1(1) ve 2(1).

fıkraları ve Sözleşme'nin 8. maddesinden kaynaklanan ve diğer taraftan 5. maddenin 1. paragrafının ikinci cümlesi, Anayasa ve Sözleşme'nin 10. maddesinden kaynaklanan yarışan haklar arasında bir denge kurmak gerekliydi.

30. Federal Adalet Mahkemesi, Mahkeme'nin « modern tarihin kesin şahsiyetleri » tabiri konusundaki eleştirisinin, hangi şartlarda geniş halk kitleleri tarafından tanınan bu tip şahsiyetlerin röportajlara konu olabilecekleri sorusunun esasını ilgilendirdiğini eklemiştir. Mahkeme prenses Caroline'in modern tarihin kesin bir şahsiyeti olarak değerlendirilip değerlendirilmemesi gerektiği sorusundan bağımsız olarak, ilgilinin her halükarda halk tarafından tanınan ve halkın dikkatini özellikle çeken bir kişi olduğuna karar vermiştir. Ancak ona göre bu durum, prenses Caroline'in fotoğraflar çekilirken halktan uzak yalıtılmış bir mekanda bulunmamasıyla birlikte değerlendirildiğinde, onun özel hayatını korumamak için yeterli değildi. Bu sonuç sadece Mahkeme'nin görüşünden değil ama aynı zamanda bu şekilde geliştirilmiş koruma konseptinin doğru bir anlayışından da çıkıyordu.

31. Şu halde Federal Adalet Mahkemesi'ne göre, modern tarihteki öneminden dolayı onu görüntüleyen fotoğrafların dağıtımını prensip olarak hoş görmesi gereken bir kişinin görüntülerinin yayımlanması, Telif Hakkı Hakkında Kanun'un 23 § 1 n° 1 maddesine göre meşru çıkarlarının ihlal edilmesi durumunda yasadışı olur (madde 23 § 2). Kişinin rızasının alınması zorunluluğuna bir istisna oluşturabilmesi için, röportajın modern tarihin önemli bir olayı hakkında olması gerekir. « Modern tarih » ifadesi – « bilgilendirici değer » terimi gibi – geniş bir şekilde ve kamu yararından hareket edilerek yorumlanmalıdır. Bu ifade genel yararlarla ilgili her konuyu ve aynı zamanda eğlendirici amaçla yapılmış röportajları kapsar. Bu tip röportajlar da düşünce oluşumuna katkı sunabilir ve hatta sadece olgulara dayanan bilgiye nazaran düşünceyi daha çok etkileyip uyabilir.

32. Basın özgürlüğü ve sansür yasağı basının hangi konuyla ilgili röportaj yapacağına ve neyi yayımlayacağına kendi başına karar verebilmesini gerektirse de, basın yayım yapma çıkarı ile ilgili kişinin özel alanının korunması arasında bir denge kurulmalıdır. Kamu için bilgilendirici değer ne kadar yüksek ise korunma konusundaki çıkar o kadar az olur. Tersine bir şekilde bilgilendirici değer ne kadar az ise ilgili kişinin korunması o kadar ağır basar. Okuyucuların eğlenme konusundaki çıkarları genel kural olarak özel alanın korunması çıkarına göre daha az ağırlıkta olup, bundan dolayı da korunmaya değer değildir.

33. Federal Adalet Mahkemesi sonuç itibariyle o zamana kadar modern tarihin şahsiyetleri olarak nitelendirilmiş olan kişiler için bile, ihtilafli röportajın olaylar üzerine yapılan bir tartışmaya (*mit Sachgehalt*) katkı sunup sunmadığı ve içeriğinin halkın merakını giderme isteğinin ötesine geçip geçmediği sorusunu incelemek gerektiğini beyan etmiştir. Bu

bakımdan ilgili kişinin ünlülük derecesini göz önünde bulundurmak gerekebilir.

34. Federal Adalet Mahkemesi söz konusu çıkarların bu şekilde dengelenmesinin, Mahkeme'nin özel alanın etkili bir şekilde korunması konusundaki şartları ile basın özgürlüğünün icaplarına uyduğunu ve Federal Anayasa Mahkemesi'nin 15 Aralık 1999 tarihli kararının bağlayıcı gücüyle çelişmediğini belirtmiştir. Kuşkusuz çıkarların bu şekilde dengelenmesi özel alanın istenmeyen fotoğrafların yayımlanmasına karşı korunmasını mekansal yalıtım durumlarıyla sınırlandırmıştır. Ancak bu, dengeleme sırasında, kamu için bilgilendirici değere daha çok önem atfetmeyi engellememektedir. Öte yandan Federal Anayasa Mahkemesi, Federal Adalet Mahkemesi'nin prens Ernst August von Hannover ile ilgili bir kararında (13 Haziran 2006 tarih ve 1 BvR 565/06 numaralı karar) bu kriterlere uygun bir şekilde çıkarları dengelemesini [yakın bir zamanda] onaylamıştır.

35. Federal Adalet Mahkemesi için, çıkarların dengelenmesi için belirleyici olan kriter fotoğrafın bilgilendirici değeri olduğuna ve baktığı davadaki ihtilafli fotoğraf yazılı bir röportaj bağlamında yayımlanmış olduğuna göre, fotoğrafa eşlik eden metnin içeriği göz ardı edilemez.

36. Bu şekilde geliştirilmiş olan kriterleri bakmakta olduğu davaya uygulayan Federal Adalet Mahkemesi, ikinci ve üçüncü fotoğraflardan başlamak suretiyle, ikinci fotoğrafın başvuruçuları kayak tatilleri sırasında Saint-Moritz'in kalabalık bir sokağında görüntülediğini kaydetmiştir. Basın prensip olarak yayımlarının içeriğinin ne olacağına kendi başına karar verebilse de ve başvuruçular kamusal bir alanda başka insanlarla birlikte bulunuyor olsalar da, ne makale ne de fotoğraf genel yararlar ilgili bir olay veya modern tarihin bir olayıyla ilgilidir. Ünlü şahsiyetlerin tatilleri özel alanının anahtar bir bölümünü (*Kernbereich*) oluşturur. Makale ve fotoğrafların yayımlanması sadece eğlence amaçlı olan, hiçbir sosyal sonucu olmayan ve dolayısıyla prenses Caroline'in rızası olmadan yapılamayacak bir şeydir.

37. Federal Adalet Mahkemesi üçüncü fotoğrafın başvuruçuları kayak tatilleri sırasında Zürs'te bir telesiejin içinde görüntülediğini kaydetmiştir. Fotoğrafa eşlik eden makalenin bahsettiği Monako'da yapılacak olan gelecek Gül balosu muhtemelen genel bir toplumsal bir yararı ilgilendiren modern tarihin bir olayı olarak nitelendirilebilirse de, fotoğrafla bu olay arasında hiçbir alaka yoktu. Makale prenses Caroline'in Saint-Moritz'teki doğum günü partisi ile başvuruçuların Zürs'teki kayak tatillerini haber yaptığından fotoğraf makaleyi tamamlama amaçlıydı. Dolayısıyla prenses Caroline'in sadece özel alanını ilgilendiren ve eğlence dışında başka bir amaca hizmet etmeyen bilgiler söz konusuydu. Sonuç olarak üçüncü fotoğrafta prenses Caroline'in rızası olmadan yayımlanamazdı.

38. Birinci fotoğrafa gelince Federal Adalet Mahkemesi bu fotoğrafın modern tarihin bir olayıyla ilgili olan bilgiler içermediğini ya da genel

çıkarla ilgili bir tartışmaya katkı sunmadığını ancak ona eşlik eden metnin durumunun başka olduğunu kaydetmiştir. Kuşkusuz prenses Caroline'in kayak tatilleriyle ilgili kısmın, modern tarihin bir olayıyla ya da genel yararı ilgilendiren bir olayla, bu terimler geniş bir şekilde yorumlansa da, bir ilgisi yoktu. Buna karşın prens Rainier'in sağlığıyla ilgili olarak Federal Adalet Mahkemesi şu görüşleri ifade etmiştir:

« Bilginin konusu aynı zamanda o dönem hüküm süren Monako prensinin hastalığıydı. Dolayısıyla onun hastalığı basının haber konusu yapabileceği modern tarihin bir olayıydı. Makalenin oluşumu ve yazılma kalitesi belirleyici değildir, çünkü basın özgürlüğü temel bir hakkın uygulanabilirliğinin basının ürünleri ile yazılan makalenin kalitesine bağlanmasına izin vermez. Bu aynı zamanda makalenin aile üyelerinin prensin hastalığı boyunca süren davranışlarını yorumladığı için de böyledir. Her halükarda prenses Caroline makaleyi bu noktada eleştirmemiştir. İhtilafli fotoğraf bu bilgiyi desteklemekte ve ona açıklık getirmektedir. »

39. Federal Adalet Mahkemesi röportajın kontekstini bir bütün olarak değerlendirdikten sonra, bu koşullarda prenses Caroline'in başvurucuları sokağın ortasında görüntüleyen fotoğrafın yayımlanmasına karşı çıkmasını sağlayacak meşru bir çıkarının olmadığı sonucuna varmıştır. Mahkeme bu fotoğrafın özellikle de farklı bir sonuca varılmasını haklılaştıracak ihlal etme etkisinden (*eigenständiger Verletzungseffekt*) yoksun olduğuna ve fotoğrafın gizlice ya da yayımlanmasını yasadışı kılan benzer teknik araçlarla çekildiğini gösterir bir bulgunun bulunmadığına karar vermiştir.

iv. Federal Anayasa Mahkemesi'nin 26 Şubat 2008 tarihli kararı

40. Federal Anayasa Mahkemesi birinci dairesi (*Senat*), 26 Şubat 2008 tarihli bir kararla, prenses Caroline (n° 1 BvR 1626/07) ile Ehrlich & Sohn GmbH & Co. KG basımevinin (n° 1 BvR 1602/07) Federal Adalet Mahkemesi kararına (n° VI ZR 51/06) karşı yaptıkları anayasal başvuruları reddetmiştir.

Öte yandan mahkeme, aynı kararla, Klambt-Verlag GmbH & Cie basımevinin, Federal Adalet Mahkemesi'nin hükmettiği *7 Tage* dergisinde çıkan, başvurucuları belirtilmemiş bir yerde tatildeyken görüntüleyen ve von Hannover ailesinin Kenya'da bir tatil villası kiralaması olasılığıyla ilgili olarak hazırlanmış yazılı ve fotoğraflı bir röportaja eşlik eden bir fotoğrafın yeniden yayımlanmasının yasaklanması kararına (6 Mart 2007 tarih ve VI ZR 52/06 sayılı karar) karşı yapmış olduğu anayasal başvuruyu kabul etmiştir (n° 1 BvR 1606/07). Bu yargılama prenses Caroline tarafından Mahkeme'ye yapılmış olan ayrı bir başvurunun konusunu oluşturmaktadır (n° 8772/10).

41. Federal Anayasa Mahkemesi öncelikle, adli kararların prenses Caroline'in Anayasa'nın 1(1) ve 2(1). fıkraları tarafından güvence altına alınan kişiliğin korunması hakkının kullanılmasına yapılmış bir müdahale oluşturduklarını kaydeder. Ancak bu hak ile basın özgürlüğü sınırsız bir şekilde güvenceye alınmamıştır. Basın özgürlüğünün sınırları Telif Hakkı

Hakkında Kanun'un 22 ve sonraki maddeleri ile Sözleşme'nin 8. maddesinde belirtilmektedir. Telif Hakkı Hakkında Kanun'un düzenlemeleri ile Sözleşme'nin 10. maddesi ise kişiliğin korunması hakkını sınırlandırmaktadır. Alman hukuk düzeninde Sözleşme olağan bir federal kanun düzeyindedir. Anayasa hukuku açısından Sözleşme'nin güvence altına aldığı hak ve özgürlükler ile Mahkeme içtihadı, temel bir hakkın kapsamı ve içeriğini belirlemek için yorum kılavuzu görevini görmektedirler.

42. Federal Anayasa Mahkemesi, 15 Aralık 1999 tarihli prensip kararında ortaya koyduğu ilkeleri hatırlatmak suretiyle, Sözleşme'nin 8 ve 10. maddeleriyle ilgili Mahkeme içtihadı ile söz konusu farklı temel haklarla ilgili kendi içtihadını hatırlatmıştır (*Von Hannover*, yukarıda geçen, § 25). Mahkeme bir görüntünün kendisinin kamuoyunun oluşmasına bir katkı sunmadığı durumda, bilgilendirici değerinin fotoğrafa eşlik eden makale bağlamında değerlendirilmesi gerektiğini eklemiştir. Ancak bu makalenin halk tarafından tanınan bir kişinin bir fotoğrafının yayımlanması için bahane olarak kullanılması durumunda, kamuoyunun oluşmasına bir katkı yoktur ve dolayısıyla yayımlama konusundaki çıkarın kişiliğin korunmasına üstün tutulması uygun olmaz.

43. Federal Anayasa Mahkemesi, kişiliğin korunmasının icaplarını değerlendirmek için, sadece fotoğrafın çekildiği şartların (mesela fotoğrafın gizli mi yoksa fotoğrafçıların sürekli takibi sonucunda mı çekildiği) değil, ama aynı zamanda ilgilinin fotoğrafı çekilirken içinde bulunduğu durum ile ilgilinin ne şekilde sunulduğunun dikkate alınmasının yerinde olacağını beyan ederek devam etmiştir. Fotoğrafın genelde kamusal tartışma konusu olmayan özel hayatın detaylarını ifşa ettiği bir durumda kişiliğin korunması hakkı daha ağır basar. Kişinin, özel alan kapsamına giren bir durumda (*räumliche Privatheit*), özellikle de çok iyi korunan bir yerde, bulunmasından dolayı, şartlar dikkate alındığında, hiçbir fotoğrafın yayımlanmayacağını meşru bir şekilde bekleyebildiği durumlarda da aynı şey söz konusudur. Kişiliğin korunması hakkı mekansal yalıtım durumlarının dışında, özellikle de ilgili kişinin günlük ve mesleki hayatın zorunluluklarından uzak bir şekilde bir gevşeme ya da kendini salıverme anında bulunması durumunda da, yayımlama çıkarına üstün gelebilir.

44. Federal Anayasa Mahkemesi bu bakımdan olayların sunumu ile kanıt yükümlülüğüyle ilgili usul yükümlülüklerinin paylaşımına da önem verilmesinin uygun olacağını belirtmektedir. Basın ve hedef alınan kişinin, çıkarların dengelenmesi amacıyla uygun şartları kanıtlamalarına engel olunmamasının sağlanması gerekir. Eğer basın ilgilinin rızasını almadan bir fotoğrafı yayımlamak istiyorsa, ilgilinin meşru beklentilerinin fotoğrafın yayımlanmasını engelleyip engellemediği sorusunun hâkim tarafından incelenebilmesi için, basından fotoğrafın içinde çekildiği şartları özlü bir şekilde ortaya koyması istenebilir.

45. Federal Anayasa Mahkemesi, medeni hukuk düzenlemelerinin söz konusu temel haklar ışığında ve Sözleşme dikkate alınarak yorumlanması ve uygulanmasının hukuk mahkemelerinin görevi olduğunu hatırlatır. Onun rolü hâkimin, yasayı yorumlayıp uygularken ve çelişkili haklar arasında bir denge kurarken, temel hakların etkisini yeteri kadar göz önünde bulundurup bulundurmadığını denetlemekle sınırlıdır. Yargı mercilerinin Mahkeme içtihadını ulusal hukuk düzeninin ilgili alanının içine sokma yükümlülüğünü (*Teilrechtsordnung*) yerine getirip getirmediğiyle ilgili olarak Anayasa hâkiminin denetim görevinin de kapsamı budur. Çok kutuplu – yani farklı çıkarları ilgilendiren – ve karmaşık nizalarda hakların hâkim tarafından dengelenmesinin başka bir sonuca varabilmesi, Anayasa hâkiminin adli bir kararı düzeltmesi için yeterli bir neden değildir. Ancak söz konusu temel bir hakkın koruma alanı (*Schutzbereich*) ya da kapsamının ihlal edilmesi ve dengeleme işleminin bu nedenle kusurlu olması durumunda ya da Anayasa hukuku veya Sözleşme'den kaynaklanan icapların gerekli bir şekilde dikkate alınmaması durumunda Anayasa ihlal edilmiş olur.

46. Önüne getirilen davaya eğilen Federal Anayasa Mahkemesi, Federal Adalet Mahkemesi'nin kararı ile onun tarafından geliştirilen kriterlerin Anayasa hukuku bakımından eleştirilebilir olduğunu kaydetmiştir. Federal Anayasa Mahkemesi özellikle de Federal Adalet Mahkemesi'nin bu konuda kendi sabit içtihadından ayrılmasını ve yeni bir koruma konsepti geliştirmesini engelleyen hiçbir şeyin olmadığına hükmetmiştir. 15 Aralık 1999 tarihli prensip kararında Federal Adalet Mahkemesi'nin eski koruma konseptini tartışma konusu yapmamış olması, sadece bunun Anayasa hukuku kriterlerine uygun olduğu anlamına gelir. Bununla birlikte bu başka bir konseptin bu kriterlere cevap olamayacağı anlamına gelmez. Özellikle de Federal Adalet Mahkemesi'nin, modern tarihin şahsiyetleri hukuki konseptini terk etmesini ve bir fotoğrafın modern tarih alanına girip girmediği ve bundan dolayı da ilgili kişinin rızası olmadan yayımlanıp yayımlanmayacağı (söz konusu kişinin meşru bir menfaatine hâlel getirmemek şartıyla) sorularını incelerken çatışmalı çıkarların dengelenmesine öncelik vermesini engelleyen hiçbir şey yoktur.

47. Söz konusu fotoğraflara, yayımlanma yasağına Ehrlich & Sohn basımevi tarafından itiraz edilmiş olan (yukarıda paragraf 40) ikinci ve üçüncü fotoğraflardan başlamak üzere, bu kriterleri uygulayan Federal Anayasa Mahkemesi, Federal Adalet Mahkemesi'nin ikinci fotoğrafın prenses Caroline'i izole olmayan ya da kamudan korunmamış olan kamusal bir alanda görüntülediğini dikkate aldığını ancak röportajın prenses Caroline'in sadece kayak tatilleri, yani özel alanın anahtar bir bölümüne ait olan ve prenses Caroline'in gevşeme ihtiyacına cevap veren bir durum, ile ilgili olmasına belirleyici bir ağırlık verdiğini ve dolayısıyla kamu için merakının giderilmesi dışında bir yararın bulunmadığını kaydetmiştir. Öte yandan, basımevinin ileri sürdüğünün aksine, okuyucuların prenses

Caroline'in son model kombinezonuna olan ilgisi hiçbir kamu yararına tekabül etmiyordu. Zaten makale bu konudan hiçbir yerde bahsetmemiştir.

48. Federal Anayasa Mahkemesi için aynı sonuç üçüncü fotoğraf için de geçerlidir. Gerçekte ne prenses Caroline'in eşinin doğum gününü kutlamak için onunla Saint-Moritz'e gitmesini yorumlayan makale, ne de onları bir telesiejin üzerinde görüntüleyen fotoğraf, kamu için, kamunun merakını gidermenin ötesine geçen bir bilgilendirme yararına sahiptir. Makale – Federal Adalet Mahkemesi'ne göre muhtemelen modern tarih kapsamında değerlendirilebilecek bir olay olan – Gül balosundan da bahsediyorsa da, bu olayla fotoğraf arasında hiçbir bağ kurulmamıştır.

49. Birinci fotoğraf üzerine eğilen Federal Anayasa Mahkemesi, Federal Adalet Mahkemesi'nin Monako'nun yönetici prensinin hastalığını geçerli bir şekilde genel çıkarla ilgili bir olay olarak kabul ettiğine hükmetmiştir. Basın, sonuç olarak bu bağlamda, prensin çocuklarının ailevi dayanışma yükümlülükleri ile özel hayatlarının meşru ihtiyaçlarını (ki tatile çıkma arzusu bunun bir parçasını oluşturmaktadır) nasıl bağdaştırdıklarını anlatma hakkına sahiptir. Federal Adalet Mahkemesi'nin yayımlanan fotoğrafın makalede anlatılan olayla yeteri kadar bağlantılı olduğu yönünde vardığı sonuç Anayasa hukuku temelinde eleştirilebilir değildir.

50. Federal Anayasa Mahkemesi, söz konusu fotoğrafın ilgili kişinin tamamen aleyhine olan şartlarda çekilmiş olması durumunda, mesela fotoğrafın gizlice çekilmiş olması ya da fotoğrafın fotoğrafçıların sürekli takibinin ürünü olması durumunda, kişiliğin korunmasının üstün gelebileceğinin Federal Adalet Mahkemesi tarafından belirtildiğinin altını çizmiştir. Ancak basımevi ihtilafı fotoğrafın çekilme şartlarıyla ilgili detayları sunmuş ve prenses Caroline de, Federal Adalet Mahkemesi ya da alt kademe hukuk mahkemeleri önünde, bu bilgilerin yetersiz olduğunu ileri sürmemiştir. Özellikle de, prenses Caroline itiraz konusu fotoğrafın onun aleyhinde olan şartlarda çekildiğini ileri sürmemiştir.

51. Federal Anayasa Mahkemesi, prenses Caroline'in Federal Adalet Mahkemesi'nin Mahkeme içtihadını tanımadığı ya da kötü bir şekilde dikkate aldığı yönündeki iddiasını da reddetmiştir. Böyle bir şikayetin Anayasa tarafından güvence altına alınan bir temel hakka dayanması halinde onun önünde ileri sürülebileceğini hatırlatan Federal Anayasa Mahkemesi, Federal Adalet Mahkemesi'nin *Von Hannover* (yukarıda geçen) ve *Karhuvaara ve Iltalehti/Finlandiya* (n° 53678/00, CEDH 2004-X) kararlarını göz önünde bulundurduğunu ve Sözleşme tarafından oluşturulmuş kriterlere uyma yükümlülüğünü ihlal etmediğini kaydetmiştir. Mahkeme'nin konuyla ilgili içtihadını analiz eden Federal Anayasa Mahkemesi, çatışmalı haklar arasında bir denge kurulması gerektiği durumlarda, bu içtihadın belirleyici kriterinin, röportajın bütünü (makale ve fotoğraf) kamuoyunun özgür bir şekilde oluşmasına katkı sunup sunmadığı sorusu olduğunu kaydetmiştir. Ayrıca siyasi şahsiyetler, toplumsal şahsiyetler ve olağan şahsiyetleri bir birinden ayırmak gerekir. Bu

sondakiler en geniş korumadan yararlanmakta, siyasi şahsiyetler ise onlarla ilgili röportajlara karşı zayıf bir korumadan başka bir şey umamazlar.

52. Mahkeme içtihadına göre (*Gourguénidzé/Gürcistan*, n° 71678/01, § 57, 17 Ekim 2006, ve *Sciacca/İtalya*, n° 50774/99, § 27, CEDH 2005-I), prenses Caroline toplumsal şahsiyetler kategorisine giriyor, bu da basına, kamunun bilgilendirilmesi konusunda bir çıkarın bulunması durumunda, ilgili kişinin kamusal günlük hayatıyla ilgili fotoğrafları yayımlama hakkı tanıyor. Sözleşme'nin 10. maddesi tarafından korunan böyle bir yayım, ekonomik, kültürel ya da gazetecilik hayatının etkili kişilerinin özel hayattaki davranışları üzerinde kamusal bir denetim uygulamaya yarayabilir. Federal Anayasa Mahkemesi, ulusal hâkimin, medyanın siyasi alana ait olmayan bir kişinin özel hayatı kapsamına giren şartlarla bağlantılı genel yarar hususlarını haber yapıp yapmadığı sorusunu incelerken çok sınırlayıcı kriterler uyguladığı durumlarda, Mahkeme'nin eleştirilerine maruz kaldığını hatırlatmaktadır (Atıf: *Tønsbergs Blad A.S./Haukom/Norveç*, n° 510/04, § 87, CEDH 2007-III kararına atıf). Röportajın en azından belli bir düzeyde politik ya da başka alanlara giren önemli sorularla ilgili olması yeterlidir (Atıf: *Karhuvaara ve Italehti*, yukarıda geçen, § 45).

53. Federal Anayasa Mahkemesi, Federal Adalet Mahkemesi'nin mevcut olayda ihtilaflı röportajın demokratik bir toplumda önemli olan konuları işlediğine karar verdiği sonucuna varmıştır. Yukarıda geçen *Von Hannover* kararında Mahkeme, genel yararı ilgilendiren sorularla ilgili bir tartışmaya katkı sunan bir röportajın, siyasi ya da toplumsal bir şahsiyetin günlük hayatından bir sahne gösteren fotoğraflarla yayımlanmasını prensip olarak dışlamamıştır. Mahkeme, *Von Hannover* davasında bu davadaki ihtilaflı fotoğrafların bilgilendirici bir değerinin bulunmadığı sonucuna varmışsa da, Federal Adalet Mahkemesi'nin, Mahkeme içtihadı dikkate alınarak önüne getirilen olayın şartlarını değerlendirdikten sonra, söz konusu fotoğrafın bilgilendirici bir değerinin bulunduğu sonucuna varmasının Anayasa hukuku bakımından eleştirilecek bir tarafı yoktur.

b) İkinci yargılamalar serisi

54. Prensens Caroline, belirtilmemiş bir tarihte, *Frau Aktuell* dergisinin 20 Şubat 2002 tarih ve 9/02 numaralı sayısında çıkan fotoğrafın yeniden yayımlanmasının yasaklanması amacıyla Hamburg bölge mahkemesine başvurmuştur.

55. Bölge mahkemesi 1 Temmuz 2005 tarihli bir kararla prenses Caroline'nin talebini kabul etmiştir.

56. Hamburg istinaf mahkemesi 13 Aralık 2005 tarihli bir kararla basımevinin itirazını kabul etmiş ve bölge mahkemesinin kararını bozmuştur.

57. Federal Adalet Mahkemesi, 6 Mart 2007 (n° VI ZR 14/06) tarihli bir kararla, prenses Caroline'in temyiz talebini aynı gün verdiği kararında (n° VI ZR 51/06 – yukarıda paragraf 28-39) belirttiği gerekçelerle reddetmiştir. Mahkeme prenses Caroline fotoğrafın gizlice ya da yayımlanmasını yasadışı kılan benzer teknik araçlarla çekildiğini onun önünde ileri sürmediğini – hiçbir şeyin de zaten böyle olduğunu göstermediğini – belirtmiştir.

58. Federal Anayasa Mahkemesi'nin üç hâkimli bir dairesi, 16 Haziran 2008 (n° 1 BvR 1625/07) tarihli bir kararla, prenses Caroline'in anayasal başvurusunu kabul etmemeye hükmetmiş ancak kararını gerekçelendirmemiştir.

2. *Prens Ernst August von Hannover tarafından açılan davalar*

a) Birinci yargılama

59. 30 Kasım 2004 tarihinde prens Ernst August von Hannover, Ehrlich & Sohn GmbH & Co. KG basımevinin *Frau im Spiegel* dergisinde çıkan üç fotoğrafı yeniden yayımlamasını yasaklamak için Hamburg bölge mahkemesine başvurmuştur.

60. Bölge mahkemesi 1 Temmuz 2005 tarihli bir kararla bu talebi kabul etmiştir.

61. Hamburg istinaf mahkemesi 31 Ocak 2006 tarihli bir kararla basımevinin itirazını kabul etmiştir.

62. Federal Adalet Mahkemesi 6 Mart 2007 (n° VI ZR 50/06) tarihli bir kararla başvuru prensin birinci fotoğrafla ilgili temyiz talebini reddetmiştir. İkinci ve üçüncü fotoğraflara gelince mahkeme, temyiz talebini kabul etmiş, istinaf mahkemesinin kararını bozmuş ve bölge mahkemesinin hükmettiği yasağı yeniden kurmuştur. Mahkeme vardığı sonuçları aynı gün verilmiş olan VI ZR 51/06 sayılı kararda ifade edilen gerekçelere (yukarıda paragraf 28-39) dayandırmıştır. Başvuru prensin tanınmışlığıyla ilgili olarak mahkeme, prensin kamu tarafından, özellikle de kamunun dikkatini çok çeken prenses Caroline'in eşi olarak, tanınan bir kişi olduğu yönündeki istinaf mahkemesi görüşünü onaylamıştır.

63. Federal Anayasa Mahkemesi'nin üç hâkimli bir dairesi, 16 Haziran 2008 (n° 1 BvR 1624/07) tarihli bir kararla, başvuru prensin anayasal başvurusunu kabul etmemeye hükmetmiş ancak kararını gerekçelendirmemiştir.

b) İkinci yargılama

64. 29 Kasım 2004 tarihinde başvuru prens, *Frau Aktuell* dergisinin çıkan fotoğrafın WZV Westdeutsche Zeitschriftenverlag GmbH & Co. KG tarafından yeniden yayımlanmasının yasaklanması amacıyla Hamburg bölge mahkemesine başvurmuştur.

65. Bölge mahkemesi 24 Haziran 2005 tarihli bir kararla başvuru prensin talebini kabul etmiştir.

66. Hamburg istinaf mahkemesi 13 Aralık 2005 tarihli bir kararla basımevinin itirazını kabul etmiştir.

67. Federal Adalet Mahkemesi, 6 Mart 2007 (n° VI ZR 13/06) tarihli bir kararla, başvuru prensin temyiz talebini aynı gün verdiği kararında (n° VI ZR 14/06 – yukarıda paragraf 57) belirttiği gerekçelerle reddetmiştir.

68. Federal Anayasa Mahkemesi'nin üç hâkimli bir dairesi, 16 Haziran 2008 (n° 1 BvR 1622/07) tarihli bir kararla, başvuru prensin anayasal başvurusunu kabul etmemeye hükmetmiş ancak kararını gerekçelendirmemiştir.

II. KONUYLA İLGİLİ İÇ HUKUK VE AVRUPA HUKUKU

A. Anayasa

69. Anayasa'nın ilgili düzenlemeleri şöyledir:

Madde 1 § 1

« İnsan onur ve haysiyeti dokunulmazdır. Tüm devlet erki ona saygı göstermek ve onu korumakla yükümlüdür. »

Madde 2 § 1

« Herkes başkalarının haklarını ihlal etmemek, Anayasal düzene veya ahlak kurallarına [*Sittengesetz*] aykırı düşmemek koşuluyla, kişiliğini serbestçe geliştirme hakkına sahiptir. »

Madde 5 §§ 1 ve 2

« 1. Herkesin, düşüncesini söz, yazı ve resimle serbestçe açıklayıp yayma ve herkese açık olan kaynaklardan, hiçbir engelle uğramadan, bilgi edinme hakkı vardır. Basın özgürlüğü ile radyo ve film aracılığıyla haber verme özgürlüğü güvence altındadır. Sansür uygulanamaz.

2. Bu haklar, genel yasaların hükümleri, gençliğin korunması hakkındaki yasa hükümleri ve kişisel şeref hakları [*Recht der persönlichen Ehre*] ile sınırlıdır. »

B. Sanatsal Alanda Telif Hakkı Hakkında Kanun

70. Telif Hakkı Hakkında Kanun'un (*Gesetz betreffend das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie – Kunsturhebergesetz*) 22(1). fıkrasına göre resimler sadece ilgili kişinin açık izniyle yayımlanabilir. Kanunun 23 § 1 n° 1 maddesi, söz konusu resmin modern tarih (*Bildnisse aus dem Bereich der Zeitgeschichte*) kapsamında kalması durumunda, yayımlanmasının ilgili kişinin meşru bir çıkarını (*berechtigtes Interesse*) ihlal etmemesi şartıyla, bu kurala istisnalar öngörmektedir (madde 23 § 2).

C. Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'nin Özel Yaşama Saygı Hakkı Üzerine 1165 (1998) sayılı kararı

71. Parlamenter Meclisi'nin 26 Haziran 1998 tarihinde kabul edilen bu kararının ilgili kısımları şöyledir:

« 1. Meclis Galler prensesinin hayatına mal olan kazadan birkaç hafta sonra Eylül 1997 tarihli toplantısında özel hayata saygı hakkına adanmış gündem tartışmasını hatırlar.

2. Bu toplantı sırasında bazı kişiler özellikle kamu kişilerinin özel hayatlarının korunmasının Avrupa çapında bir Sözleşme yoluyla güçlendirilmesini talep etmiş, başkaları ise özel hayatın ulusal mevzuat ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi tarafından yeteri kadar korunduğu ve ifade özgürlüğünü ihlal etmemek gerektiği görüşünü savunmuştur.

3. Bu konuyla ilgili düşünceyi derinleştirmek için, Hukuki Sorular ve İnsan Hakları Komisyonu, kamu kişileri ya da onların temsilcileri ve medya kuruluşlarının katılımıyla 16 Aralık 1997 tarihinde Paris'te bir toplantı organize etmiştir.

4. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesi tarafından güvence altına alınan özel hayata saygı hakkı, daha önce Meclis tarafından 428 (1970) sayılı kararında yer alan toplu iletişim araçları ve insan hakları üzerine bildiride, « hayatını istediği gibi ve en az müdahale ile yaşama » şeklinde tanımlamıştır.

5. Kişisel verilerin muhafazası ve kullanılmasına yönelik yeni iletişim teknolojilerinin ortaya çıkmasını dikkate almak için bu tanıma kendisiyle ilgili verileri kontrol etme hakkını eklemek yerinde olur.

6. Meclis özel hayatın bazı medya kuruluşları için çok karlı bir mal haline gelmesinden dolayı, özel hayata saygı hakkının, onu koruyan özel bir mevzuata sahip ülkelerde bile, sık sık ihlal edildiğinin bilincindedir. Özel hayatlarının detayları bir satış argümanı olduğundan esas olarak kamu kişileri bu ihlallerin kurbanı almaktadırlar. Aynı zamanda kamu kişileri, genellikle onların kendi tercihlerinin bir sonucu olan toplumda sahip oldukları özel pozisyonun, otomatik olarak, özel hayatlarında yüksek derecede bir baskı oluşturduğunun farkına varmalıdırlar.

7. Kamu kişileri, kamu görevi yürüten ve/veya kamu kaynaklarını kullanan ve daha genel bir biçimde kamu hayatında (politik, ekonomik, artistik, sosyal, sportif ya da başka bir hayat) bir rol oynayan herkeştir.

8. Okuyucularının kamu kişileri hakkında her şeyi bilmeye haklarının olduğu kanaatinde olan medya, özel hayata saygı hakkına, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesi tarafından güvence altına alınan ifade özgürlüğü hakkının tek taraflı bir yorumu adına, sık sık müdahale etmektedir.

9. Vatandaşların kamu kişilerinin, özellikle de siyasetçilerin, özel hayat alanlarına giren bazı olayları bilmekte çıkarlarının olabileceği ve dolayısıyla bunları aynı zamanda seçmen olan okuyucuların bilgisine sunmanın meşru olduğu doğrudur.

10. Dolayısıyla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi tarafından güvence altına alınan iki temel hakkın dengeli kullanımına izin verecek bir yol bulmak gereklidir: özel hayata saygı hakkı ve ifade özgürlüğü hakkı.

11. Meclis demokratik bir toplumun temellerini oluşturan herkesin özel hayatına saygı hakkı ve ifade özgürlüğü hakkının önemini yeniden doğrulamaktadır. Bu haklar ne kesin ne de kendi arasında alt üst ilişkisi bulunan, aynı değerlerde haklardır.

12. Ancak Meclis, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesi tarafından güvence altına alınan özel hayata saygı hakkının bireyi, sadece kamu güçlerinin müdahalelerine karşı değil ama aynı zamanda başka kişiler ve kitle iletişim araçları dâhil özel kuruluşların müdahalelerine karşı koruması gerektiğini hatırlatır.

13. Meclis, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin bütün üye devletler tarafından onaylanmış olması ve öte yandan çok sayıda ulusal mevzuatta bu korumayı güvence altına alan düzenlemelerin bulunması nedeniyle, özel hayata saygı hakkını güvence altına almak için yeni bir sözleşmenin kabul edilmesini önermeye gerek olmadığı kanaatinde. (...) »

D. Bakanlar Komitesi'nin 24 Haziran 2004 tarihli *Von Hannover* (n° 59320/00) kararıyla ilgili kararı

72. Bakanlar Komitesi'nin 31 Ekim 2007 tarihinde 1007. bakan delegeleri toplantısı sırasında kabul edilen kararı (**CM/ResDH(2007)124**) ve eki (özetler) şöyledir:

« Bakanlar Komitesi, Komite'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kesinleşmiş kararlarının uygulanmasını denetlediğini öngören İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Korumaya Dair Sözleşme'nin (bundan sonra « Mahkeme » ve « Sözleşme ») 46. maddesinin 2. paragrafına dayanarak;

Mahkeme tarafından kesinleştikten sonra Komite'ye gönderilmiş olan karara bakıldığında;

Mahkeme tarafından bu davada tespit edilen Sözleşme ihlalinin, Monako prensi Rainier III'ün büyük kızı olan başvuru prenses Caroline Von Hannover'in özel hayatına saygı hakkına yapılmış bir müdahaleyle ilgili olduğunu ve ihlalin nedeninin başvuru kişinin kendisiyle ilgili bazı fotoğrafların yayımlanmasının yasaklanmasını amaçlayan taleplerinin Alman yargı mercileri tarafından reddedilmesi olduğunu hatırlatarak (8. madde ihlali) (detaylar için Eke bakınız) ;

Almanya'nın Sözleşme'nin 46. maddesinin 1. paragrafına göre Mahkeme kararına uyma yükümlülüğü bulunduğunu göz önünde bulundurarak savunmacı devletin Hükümeti'ni, Mahkeme kararı sonucunda alınmış olan tedbirler konusunda kendisini bilgilendirmeye davet etmiş;

Hükümet tarafından, Sözleşme'nin 46. maddesinin 2. paragrafının uygulanmasına ilişkin Komite'nin kurallarına uygun bir şekilde gönderilmiş olan bilgileri incelemiş;

Savunmacı devletin başvuru tarafa, belirlenmiş olan süre içerisinde, kararda öngörülen adil tazmin miktarını ödediğinden emin olmuş (detaylar için Eke bakınız),

Mahkeme tarafından yapılmış olan ihlal tespitlerinin, Mahkeme'nin kararlarında vermiş olduğu adil tazmin miktarının ödenmesinin dışında, savunmacı devleti, gerektiğinde,

– ihlale son verecek ve ihlalin sonuçlarını, mümkünse *restitutio in integrum* yoluyla, giderecek bireysel tedbirler; ve

– benzer ihlalleri engellemeye yönelik genel tedbirler alma yükümlülüğü altına soktuğunu hatırlatarak;

Savunmacı devlet tarafından alınmış olan tedbirleri (bakınız Ek) inceledikten sonra, savunmacı devletin mevcut davada Sözleşme'nin 46. maddesinin 2. paragrafına göre

görevlerini yerine getirdiğini BEYAN EDER ve bu davanın incelenmesine son verilmesine KARAR VERİR.

CM/ResDH(2007)124 sayılı kararın Eki

Davadaki karara uymak için alınmış olan tedbirlerle ilgili bilgiler

(...)

I. Adil tazminin ödenmesi ve bireysel tedbirler

(...)

b) Bireysel tedbirler

Başvurucu, Alman hukukuna göre mümkün olmasına rağmen, Avrupa Mahkemesi'nin kararından sonra söz konusu fotoğrafların yeniden yayımlanmasını engellemek için hiçbir tedbir almamıştır. Buna karşın başvurucu benzer bir fotoğrafla ilgili olarak mahkemelere başvurmuştur (bakınız Genel nitelikli tedbirler kısmı, n° 4). Sekretarya'nın elinde bulunan bilgilere göre, bu davada söz konusu edilen fotoğraflar Alman basınında yeniden yayımlanmamıştır.

II. Genel tedbirler

– Avrupa Mahkemesi kararının dağıtılması ve yayımlanması: karar geniş bir medyatik kapak konusu olmuş ve Alman hukuk camiasında da tartışma konusu yapılmıştır. Avrupa Mahkemesi'nin bütün kararlarında olduğu gibi karara Federal Adalet Bakanlığı'nın internet sitesinden (www.bmj.de, Themen: Menschenrechte, EGMR) ulaşmak mümkün olup, Almanca kararlar için, bu site doğrudan Mahkeme'nin internet sitesine (www.coe.int/T/D/Menschenrechtsgerichtshof/Dokumente_auf_Deutsch/) yönlendirmektedir. Ayrıca karar Hükümet ajanının bir üst mektubuyla ilgili otorite ve yargı mercilerine dağıtılmıştır.

– İçtihat değişikliği: yargı mercileri Avrupa Mahkemesi'nin kararını önlerine gelen benzer davalarda dikkate almış ve böylece onun Alman hukukunda doğrudan uygulanabilirliğini kabul etmişlerdir:

1) Meşhur bir şarkıcının ortağına Berlin istinaf mahkemesi önünde hak verilmiştir (KG Urt. v. 29.10.2004, 9 W 128/04 *Neue Juristische Wochenschrift*, NJW, 2005, s. 605- 607).

2) Avrupa Mahkemesi'nin kararlarında ortaya koyduğu Sözleşme ilkeleri de, doğrudan ilgili olmamalarına rağmen, Hamburg mahkemesinin eski şansölyesi Schröder'in popülerliğinin ticari olarak kullanılmasını yasaklayan bir kararında onaylanmıştır (AG Hambourg, Urt. v. 2.11.2004, 36A C 184/04, *NJW-RR* 2005, s. 196 - 198).

3) Federal Hukuk Mahkemesi, Avrupa Mahkemesi kararına dayanarak, başvurunun eşine bir Fransız otobanında aşırı hız yapmaktan dolayı verilmiş olan bir para cezasıyla ilgili bir kararın yayımlanmasına izin veren bir kararı onaylamıştır. Mahkeme kamunun bu suçtan haberdar olma konusunda meşru bir çıkarının olduğuna, çünkü bu tip davranışların toplumsal bir tartışmaya konu olduğuna karar vermişti (BGH, Urt. v. 15.11.2005, VI ZR 286/04, www.bundesgerichtshof.de sitesinde bulunabilir).

4) Başvurucunun kendisiyle ilgili olarak, Temmuz 2005 tarihinde Hamburg Bölge Mahkemesi (*Landgericht*), Avrupa Mahkemesi kararına göndermede bulunarak, başvurucaı kayak tatilleri sırasında kocasıyla St Moritz'in bir sokağında görüntüleyen bir fotoğrafın yayımlanmasını yasaklamak suretiyle, başvurucaı lehine

karar vermiştir. Ancak Aralık 2005 tarihinde 2. derece mahkemesi (Hamburg istinaf mahkemesi, *Oberlandesgericht*) bu kararı, daha çok Alman Federal Anayasa Mahkemesi'nin (*Bundesverfassungsgericht*) içtihadına dayanarak, bozmuştur. Başvurucunun yapmış olduğu yargılamanın yenilenmesi talebi sonucunda Federal Hukuk Mahkemesi (*Bundesgerichtshof*), 6 Mart 2007 tarihinde, söz konusu fotoğrafın yayımlanabileceğine karar vermiştir. Gerekçesinde olaydaki farklı çıkarları değerlendiren ulusal yargı mercii, Sözleşme'nin Avrupa Mahkemesi tarafından ortaya konulan standartlarını açıkça dikkate almıştır (BGH Urt. v. 6.3.2007, VI ZR 14/06, www.bundesgerichtshof.de sitesinde bulunabilir) (...). »

HUKUK AÇISINDAN

I. BAŞVURULARIN TEFRİKİ

73. Mahkeme Daire'nin Büyük Daire lehine davadan çekilmeden önce mevcut başvuruları *Axel Springer AG c. Allemagne* (n° 39954/08 – yukarıda paragraf 3) başvurusuyla birleştirdiğini not eder. Ancak bu davalarda söz konusu olan olayların niteliği ve esaslarıyla ilgili soruları dikkate alan Büyük Daire, 39954/08 numaralı başvurunun mevcut başvurulardan ayrılmasının uygun olacağına hükmeder.

II. SÖZLEŞME'NİN 8. MADDESİNİN İHLALİ İDDİASI

74. Başvurucular 20 Şubat 2002 tarihinde *Frau im Spiegel* dergisinin 9/02 numaralı sayısı ile *Frau aktuell* dergisinin 9/02 numaralı sayısında çıkan fotoğrafın yeniden yayımlanmasının yasaklanması talebinin Alman mahkemeleri tarafından reddedilmesinden şikayet etmektedirler. Başvurucular Sözleşme'nin 8. maddesi tarafından güvence altına alınan özel hayata saygı haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedirler. Bu maddenin olayla ilgili kısımları şöyledir:

« 1. Herkes özel ve aile hayatına (...) saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

2. Bu hakkın kullanılmasına bir kamu makamının müdahalesi, ancak müdahalenin yasayla öngörülmüş ve demokratik bir toplumda (...) başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli bir tedbir olması durumunda söz konusu olabilir. »

A. Kabul edilebilirlik

75. Mahkeme bu şikâyetin, Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının a) bendi anlamında, açıkça temelden yoksun olmadığını ve kabul edilemezliği gerektiren başka bir sebebin de bulunmadığını kaydeder. Bu nedenle bu şikâyetin kabul edilebilir olduğunu beyan etmek yerinde olur.

B. Esas

1. Tarafların argümanları

a) Hükümet

76. Hükümet Federal Anayasa Mahkemesi ile Mahkeme arasında bir çelişkinin bulunmadığını belirtmektedir. 14 Ekim 2004 tarihli kararında (*Görgülü* kararı - n° 2 BvR 1481/04, Federal Anayasa Mahkemesi Kararlar Derlemesi n° 111, s. 307) Federal Anayasa Mahkemesi, ulusal hâkimin Sözleşme ve Mahkeme içtihadını yeteri kadar dikkate almamış olmasının ona yapılacak bir anayasal başvurunun konusunun yapılabileceğini belirtmiştir. Hükümet mevcut olayda Federal Adalet Mahkemesi ile Federal Anayasa Mahkemesi'nin Mahkeme içtihadını, ve özellikle de *Von Hannover* kararını, göz önünde bulundurduklarını ileri sürmektedir. Şu halde, bu yargı mercilerinin bir ret tavrı takındıklarından bahsetmek mümkün değildir. Tam aksine bu merciler, kişiliğin korunması hakkına geçmişe göre çok daha büyük bir koruma sağlamışlardır.

77. Hükümet mevcut başvuruların sonuç itibariyle tek bir fotoğrafa dayandıklarına dikkat çekmektedir. Ona göre, 20 Şubat 2002 tarihinde yayımlanmış olan fotoğrafların aynı olmamakla birlikte çok büyük bir ihtimalle aynı serinin ürünü oldukları doğruysa, tarafsız bir izleyici için, çerçeve ve formatları farklı olsa da, başvuruçuların tek bir görüntüsel sunumları söz konusudur. Hükümet, Federal Anayasa Mahkemesi'nin 26 Şubat 2008 tarihli kararında incelenen diğer fotoğrafların ya yayımlanmalarının Federal Adalet Mahkemesi tarafından yasaklandığını ya da Mahkeme önündeki başka bir başvurunun konusunu oluşturduklarını hatırlatmaktadır. Başvuruçunun görüşlerinde bahsettiği başka fotoğraflar ise, onlarla ilgili ulusal yargılamalar bitmemiş olduğundan, Mahkeme tarafından göz önüne alınamazlar.

78. Hükümet, *Von Hannover* kararına kadar, Alman yargı mercilerinin esneklikten yoksun olan ve Alman hukukunda sadece sınırlı bir koruma sağlayan « modern tarihin kesin şahsiyetleri » kavramını kullandıklarını açıklamaktadır. *Von Hannover* kararından sonra Federal Adalet Mahkemesi bu konsepti terk etmiş ve artık her bir fotoğraf için fotoğrafın yayımlanmasında bir yarar bulunduğunun gösterilmesini gerektiren (aşamalı) koruma konseptini geliştirmiştir. Ayrıca Federal Adalet Mahkemesi tarafından kabul edilen yeni yaklaşıma göre, olaydaki çıkarlar arasında bir denge kurulması, yayımın kamusal bir tartışmaya katkı sunup sunmadığını belirlemekten ibarettir. Yayımın bilgilendirici değeri bu bakımdan özel bir öneme sahiptir. Kısacası Federal Adalet Mahkemesi'nin Federal Anayasa Mahkemesi tarafından onaylanmış olan yeni içtihadı, kişiliğin korunmasına, baştaki üç fotoğraftan ikisinin yasaklanmasının de gösterdiği üzere, daha çok ağırlık vermektedir. Öte yandan ihtilafli fotoğraf

ve ona eşlik eden makaleler, *Von Hannover* kararına konu olan yorum ve fotoğraflardan net bir şekilde farklıdır.

79. Hükümet başvuruçuların, Mahkeme'nin tespitlerine göre, birinci başvuruçunun sıradan bir kişi olduğu yönündeki iddialarına itiraz etmektedir. Mahkeme birçok kararında birinci başvuruçuyu kamu şahsiyeti olarak nitelendirerek onu sıradan kişilerden ayırmıştır (*Gourguénidzé*, yukarıda geçen, § 40; *Sciacca*, yukarıda geçen, § 27; ve *Reklos ve Davourlis/Yunanistan*, n° 1234/05, § 38, 15 Ocak 2009). Alman yargı mercileri, başvuruçuları kamusal hayatın şahsiyetleri kategorisine sokmakla, Mahkeme'nin içtihadını tekrarlamaktan başka bir şey yapmamışlardır. Hüküm süren bir dinastinin bir üyesi olarak başvuruçuyu, prenslikte dâhil, kamu önüne resmi görevleriyle çıkmaktadır. Öte yandan birinci başvuruçuyu, faaliyetleri Monako yönetimi tarafından prensliğin resmi yıllık raporunda halka tanıtılan, « İyilik Prensesi Vakfı »na başkanlık etmektedir.

80. Hükümet başvuruçuların, ulusal yargı mercileri önünde, ihtilafli fotoğrafların çekildiği şartlardan şikayet etmediklerini, halbuki bu unsurların genel kural olarak ulusal yargı mercileri tarafından dikkate alındıklarını belirtmektedir. Ona göre, ihtilafli fotoğraflar şüphesiz ilgililerden habersiz bir şekilde, rızalarının dışında çekilmiştir, ancak bu, onların gizlice ya da başvuruçuların aleyhine olan şartlarda çekildikleri anlamına gelmemektedir.

81. Hükümet, ulusal hâkimin iki veya daha fazla insanın hak ve çıkarları arasında bir denge kurması gerektiği mevcut olaydaki gibi davaların özelliğinin, Mahkeme önündeki yargılamanın baştaki yargılamanın bir devamı olması ve taraflardan her birisinin Mahkeme'ye başvurma ihtimalinin bulunması olduğunu ileri sürmektedir. Tam olarak bu nedenden dolayı söz konusu çıkarların dengelenmesi konusunda tek bir çözüm yeterli olmayıp bir çözümler « koridor »unun varlığı ve ulusal hâkimin bu koridor sınırları içerisinde Sözleşme'ye uygun kararlar alma olanağına sahip olması gereklidir. Aksi durumda bu davaların her birine Mahkeme'nin bakması gerekecektir ki bu da Mahkeme'nin rolü değildir. Sonuç olarak Mahkeme denetiminin kapsamını sınırlandırmalı ve sadece ulusal mahkemelerin çıkarların dengelenmesi sırasında bazı özel şartları dikkate almamış olmaları ya da bu dengeleme işleminin sonucunun açıkça orantısız olması durumunda müdahale etmesi gerekmektedir (örneğin bakınız *Cumpănă ve Mazăre/Romanya* [BD], n° 33348/96, §§ 111-120, CEDH 2004-XI). Hükümet, devlet ile vatandaş arasındaki ilişkide kişi özgürlüğünü arttırmanın sadece devletin müdahalede bulunma olanağına bir sınırlandırma getirmeyi dayatmaktayken, iki vatandaş arasındaki bir ilişkide birisinin hakkına daha çok ağırlık vermenin diğerinin hakkını sınırlandıracağını ve bu durumun da Sözleşme'nin 53. maddesince yasaklanmış olduğunu ileri sürmektedir. Sonuç olarak bu tür davalarda Mahkeme'nin denetiminin kapsamı sınırlıdır.

82. Hükümet devletin mevcut olaydaki takdir yetkisi üzerinde durmaktadır. Bu takdir payı söz konusu faaliyetlerin niteliği ve kısıtlamaların amacına göre değişir. Öte yandan, yakın tarihli içtihadında Mahkeme, Sözleşme'nin 8. maddesiyle ilgili davalarda, devletlere geniş bir takdir payı bırakmıştır (*A./Norveç*, n° 28070/06, § 66, 9 Nisan 2009 ve *Armonienė/Litvanya*, n° 36919/02, § 38, 25 Kasım 2008). Genel olarak Avrupa çapında bir konsensüs olmadığında devletlerin takdir payı geniş olur. Hükümet'e göre, Avrupa'da kuşkusuz hukuki düzenlerin uyumlaştırılması eğilimi vardır, ancak medeni suçlar alanındaki uyuşmazlık normları hakkında Avrupa Birliği yönetmeliğinin (11 Temmuz 2007 tarih ve CE 864/2007 sayılı yönetmelik – Roma-II yönetmeliği) kabul edilmesi için yapılan görüşmelerin başarısızlıkla sonuçlanmasında da görüldüğü gibi farklılıklar da var olmaya devam etmektedir. Ulusal otoritelerin yarışan genel ve şahsi çıkarlar veya Sözleşme tarafından korunan farklı haklar arasında bir denge kurması gerektiği durumlarda da takdir payı geniştir (*Dickson/Birleşik Krallık* [BD], n° 44362/04, § 78, CEDH 2007-XIII ve *Evans/Birleşik Krallık* [BD], n° 6339/05, § 77, CEDH 2007-IV). Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın içtihadı da aynı yönde gitmektedir (12 Haziran 2003 tarih ve C-112/00 sayılı *Schmidberger* kararı ve 14 Ekim 2004 tarih ve C-36/02 sayılı *Omega* kararı).

b) Başvurucular

83. Başvurucular mevcut başvuruların kontekstini açıklamak istemektedirler. Prenses Caroline'in birinci eşini 1985'te trajik bir trafik kazasında kaybetmesinden beridir medya bir dul ile üç küçük çocuğunun hikayesinin satabileceğini ve karlı bir pazar oluşturabileceğinin farkına varmıştır. Fransız Medeni Kanunu böyle fotoğrafların Fransa'da çekilmesi ve yayımlanmasını yasaklamasına rağmen, başvurucuları takip eden paparazziler bu fotoğrafları başka pazarlarda ve özellikle de Almanya'da satmaktadırlar. Halk tarafından hiçbir şekilde tanınmayan ikinci başvuru da birinci başvuruyla evlendiğinden ve çocukları olduğundan beridir paparazziler tarafından takip edilmektedir. Alman hukuk mahkemelerinin Federal Anayasa Mahkemesi tarafından 1999 yılında onaylanan içtihadına göre, başvurucular sadece halktan uzakta yalıtılmış bir mekanda bulunmaları durumunda böyle fotoğrafların yayımlanmasına karşı çıkabilirlerdi. Başvurucular her zaman izlenme, takip edilme ve eziyet görme duygusuyla yaşıyorlardı. Dolayısıyla Mahkeme'nin bu içtihadı tartışma konusu yaptığı *Von Hannover* kararına çok umut bağlamışlardı. Bundan dolayı sonradan, *Von Hannover* kararına konu olan fotoğraflara benzer fotoğraflarla ilgili olarak altı tane pilot dava açmışlardır. Ancak Alman makamları bu kararı izlemek için hazır değillerdi. Özellikle de, bir taraftan, Federal Adalet Bakanı ile dönemin Alman şansöyesinin Mahkeme kararının Alman mahkemeleri için bağlayıcı olmadığı, çünkü Federal Anayasa Mahkemesi içtihadının Sözleşme'den üstün olduğu yönündeki

beyanları ve diğer taraftan, Federal Anayasa Mahkemesi önündeki *Caroline von Hannover* davalarındaki hâkim raporörlerin bir mülakat ve sırasıyla 2004 ve 2009 yıllarında yayımlanmış olan hukuki bir makalede açıkladıkları görüşleri buna tanıklık etmektedir.

84. Almanya bu güne kadar da, Sözleşme'nin 46. maddesini ihlal etmek suretiyle, *Von Hannover* kararını uygulamayı kategorik bir şekilde reddetmektedir. Böylece *Görgülü* kararında Federal Anayasa Mahkemesi, Mahkeme kararlarının şematik bir şekilde uygulanmasından sakınmak gerektiğini belirtmiştir. İstinaf mahkemesi ise, Federal Anayasa Mahkemesi'nin 1999 tarihli kararının bu olayda üstün geldiğini açıkça belirtmiştir. Federal Adalet Mahkemesi ile Federal Anayasa Mahkemesi'ne gelince, bunlar *Von Hannover* kararının çevresini dolaşmakta ve « çok ünlü şahıs » ya da « büyük kitlelerin tanıdığı kişi » terimlerine başvurmak suretiyle, Mahkeme'nin tartışma konusu yapmış olmasına rağmen, modern tarihin (kesin) şahsiyeti kavramını ve « günlük ve mesleki hayatın zorunluluklarından uzak bir şekilde bir gevşeme ya da kendini salıverme anı » ifadesine başvurmak suretiyle de – *de facto* bir şekilde – mekansal yalıtım unsurunu kullanmaya devam etmektedirler. Başvurucular günlük ve özel hayatlarıyla ilgili olarak basında röportaj konusu yapılmaya ve paparazziler tarafından kendilerine eziyet edilmeye devam edilmekte ve Alman adaleti buna bir son vermeyi düşünmemektedir. Paparazzilerin tacizlerine karşı korunup korunmadıklarını bilme durumunda olmayan başvurucular, tahammül edilemez olan bir hukuki güvensizlik durumu ile açmak durumunda kaldıkları adli davalarla ilgili olarak olağanüstü bir mali riskten şikayet etmektedirler.

85. Başvurucular her bir fotoğrafın, tek başına ya da yazılı makale bağlamında alındığında, demokratik bir toplumda genel çıkarla ilgili bir tartışmaya katkı sunmadığını ileri sürmektedirler. Sadece bazı okuyucuların merakını gidermeye hizmet etmekte. Başvurucuların nerede ve nasıl tatillerini geçirdikleri sorusu açıkça kamuyu ilgilendirmeyen bir sorudur. Başvurucuların tatilleri sırasında yaptıkları bir gezinti, hele ki bu gezintinin herhangi bir resmi görevin yerine getirilmesi kapsamına girmediği düşünüldüğünde, modern tarihin bir olayı değildir.

86. İhtilafı fotoğraflara eşlik eden makalede prens Rainier'in hastalığından uzunca bahsedilmiş olması bu tespiti değiştiremez. Makale presin hastalığının onun hükümdar olmaktan kaynaklı görevlerini yerine getirmesini engelleyip engellemediği sorusuyla ilgilenmemektedir. Sadece birkaç cümle okuyucuyu hastalık hakkında bilgilendirmektedir; makalenin esas kısmı başvurucular ve prens ailesinin diğer üyelerinin özel hayatlarını haber yapmaktadır. Prens hastalığı başvurucuların özel hayatlarını ortaya sermek için bir bahaneden başka bir şey değildir. Prens Rainier'i kızı Stéphanie ile görüntüleyen fotoğrafın yayımlanmasının meşru olduğu şüpheliyse de, ihtilafı fotoğrafın meşru olmadığı açıktır. Prens hastalığına bilgilendirici bir değer atfedilse bile, başvurucuların kayak tatilleri ile bu

hastalık arasında ciddi hiçbir bağlantı yoktur. Öte yandan kamu yararını yerine getirmek için basit bir makale yeterli olacaktır.

87. Başvurucular, prens hastayken, diğer aile üyeleri gibi, kızlarıyla birlikte bir kaç gün kayak tatili yapmalarında, ne kınanacak hiçbir yanın ne de istisnai bir durumun söz konusu olduğunu öne sürmektedirler. Bu bilginin Monako prensliğinin yönetimi üzerinde hiçbir etkisi yoktur. Zaten tam da bir kişinin uzun bir hastalığa yakalanması durumunda yakınları, dinlenmelerini sağlayacak birkaç gün özel bir korumaya ihtiyaç duyarlar. Bir yakının hastalığı fotoğrafların yayımlanmasını haklılaştırmaya yetecek ise bu durumda, 8. maddenin güvenceleri rayından çıkar ve basın başvurucuların özel hayatıyla ilgili olarak sürekli haber yapabilir durumuna girer. Fotoğraflar başvurucuları prensin yanında gösterdiğinde modern tarih olayı ziyaret, başvurucular başka bir yerde olduklarında ise olay onların yokluğu olur. Alman medyası bunu çok iyi anlamış durumda: bir röportaja suni bir şekilde bilgilendirici bir değer vermek için, onu bir kaç cümle yardımıyla zenginleştirmek yeterli olmaktadır.

88. Başvurucular Alman yargı mercileri tarafından yapılmış olan dengeleme işleminde iki önemli unsurun bulunmamasından şikayet etmektedirler. Bu mercilerin, özel yaşamlarını medyada ortaya sermeye hiçbir zaman çalışmadıklarını, ama her türlü yasadışı yayıma karşı her zaman mücadele ettiklerini dikkate almadıklarını ileri sürmektedirler. Böylece özel hayatlarının korunmasına yönelik olarak kendilerinde meşru bir beklenti oluşmuştur. Ayrıca, Mahkeme'nin tersine Alman yargıcı, başvurucuların paparazziler tarafından sürekli bir izlenme ve eziyet edilme durumunda olduklarını ve fotoğrafların onlardan habersiz bir şekilde ve rızaları dışında çekildiklerini dikkate almamıştır. Öte yandan birinci başvuru hiçbir zaman Monako prensliği tahtına talip olmamıştır: ihtilafli fotoğraflar çekildiği zaman babası halen hayattaydı; onun ölümünden sonra kardeşi Albert onun yerine tahta geçmiştir.

89. Takdir payına gelince başvurucular, Mahkeme'nin fotoğrafların haksız bir şekilde yayımlanması davalarında uyulacak kriterleri açıkça ortaya koyduğu *Von Hannover* kararından sonra Alman otoritelerinin takdir paylarının kalmadığını ileri sürmektedirler. Zaten bu konuda Avrupa düzeyinde, özellikle bu kararın etkisiyle ortaya çıkmış ve Parlamenter Asamblesi'nin 1998 tarihli bir kararının da gösterdiği, bir konsensüs mevcuttur. Şu anda mevcut farklılıklar nüans düzeyindedir. *Von Hannover* kararı ise sabit bir içtihat çizgisinde bulunmakta olup daha sonra birçok kereler onaylanmıştır. Hem başvurucular, Avrupa yüksek yargı mercii olarak Mahkeme'nin kendisini, *7 Tage* dergisinde çıkan fotoğrafla ilgili yargılamada (yukarıda paragraf 40) davaya bakmış olan on bir profesyonel yargıcın görüşüne aldırılmayıp onun yerine detaylarına kadar kendi görüşünü koyan Federal Anayasa Mahkemesi tarafından uygulanan denetimden daha düşük bir denetimle sınırlı tutmasına şaşırılmaktadırlar.

2. Üçüncü müdahillerin görüşleri

a) Alman Dergi Yayıncıları Derneği

90. Müdahil dernek Mahkeme'nin *Von Hannover* kararının Almanya'da basın özgürlüğü konusunda önemli etkilerinin olduğunu belirtmektedir. Bu karar sonrasında Alman yargı mercileri basın özgürlüğüne eskisine göre çok daha az ağırlık vermişlerdir. Konuyla ilgili kararları bundan böyle, zaten sürekli atıfta buldukları, Mahkeme içtihadına uygundur. Dernek basının, « bekçi köpeği » rolü kapsamında, görevinin sadece parlamentelere, hükümetlere ve siyasi olaylara karşı uyanık olmak değil ama aynı zamanda, genellikle siyasi, ekonomik, kültürel, sosyal, sportif ya da başka alanlarda, kamusal hayatı gözlemlemek olduğunu öne sürmektedir. Başka kraliyet aileleri üyeleri gibi birinci başvurucu da bir model rolüne sahip olup kuşkusuz kamusal bir kişidir. Müdahil dernek 2003 yılından beridir birinci başvurusunun, Nelson Mandela, Claudia Cardinale ya da Pierre Cardin gibi meşhur kişilere verilen bir unvan olan, UNESCO'nun « İyi niyet büyükelçisi » olduğunu hatırlatmaktadır. Öte yandan Mahkeme birinci başvurusuyu, *Von Hannover* kararından önce verdiği kararlarında kamusal bir kişi olarak nitelendirmiştir. Derneğe göre, *Von Hannover* kararından önce de özel hayat önemli bir korumadan yararlanıyor olsa da, bu koruma sonradan genişlemiştir. Şu halde Alman yargı mercileri takdir paylarını aşmamışlardır. Fransa'da mevcut olan norm Avrupa için bir model oluşturamaz.

b) Ehrlich & Sohn GmbH & Co KG basımevi

91. Müdahil basımevi Almanya'da, özellikle de ülkenin milliyetçi sosyalist dönemi dikkate alındığında, basın özgürlüğünün ne kadar önemli olduğunu hatırlatmaktadır. Federal Anayasa Mahkemesi'nin sabit bir içtihadına göre eğlence amaçlı makalelerin de basın özgürlüğünden yararlandıklarını belirtmektedir. Öte yandan bir Avrupa ülkesinin hüküm süren eski bir prensinin kızı, şu anda hüküm süren prensin kız kardeşi ve eski saygın bir Alman dinastisinin şefinin eşi olan birinci başvuru, en azından Avrupa'da, belli bir ilgi kaynağı olan itirazsız kamusal bir kişidir. Basımevi son olarak Mahkeme'nin 2004 yılında verdiği *Von Hannover* kararının sonucunda Alman yargı mercilerinin, resmi törenler dışında ve ilgililerin rızaları olmadan çekilmiş fotoğrafların yayımlanması olasılığını düşürerek bir içtihat değişikliğine gittiklerini ve böylece basın ve haber alma özgürlüğünü ciddi bir şekilde sınırlandırdıklarını öne sürmektedir.

c) La Media Lawyers Association

92. Müdahil dernek Sözleşme'nin 8. maddesinin ne resim hakkı ne de şöhret hakkı yarattığını ileri sürmektedir. Bir şahsın fotoğrafının yayımlanması her zaman bu madde tarafından korunan haklara bir müdahale oluşturmamaktadır. Bir müdahalenin varlığı şartların bütününe

bağlı olup özellikle de belli bir ağırlık derecesine ulaşılmasını gerektirir. Medyanın kamu yararıyla ilgili her konuda haber yapma hakkının kalıcı bir biçimde korunması hayati önemdedir. Derneğe göre Mahkeme *Von Hannover* kararında bir fotoğrafın içinde çekildiği konteksti göz önüne almak gerektiğini haklı bir şekilde kabul etmişse de, bir fotoğrafın yayımlanmasının her zaman 8. madde kapsamına gireceğini - haksız bir şekilde – ifade ettiğinde, fazla ileri gitmiştir. Maalesef Mahkeme sonra verdiği kararlarında bu pozisyonu onaylamıştır. Dernek ilk zamanda yayımlanan fotoğrafın özel alana girip girmediğini incelemenin daha uygun bir yöntem olacağını ileri sürmektedir. Bu bağlamda ilgilinin, bütün şartlar bakımından, özel hayatının korunması yönünde meşru bir beklentisinin olup olmadığı sorusunu değerlendirmek yerinde olur. Bu soruya olumsuz yanıt verilmesi durumunda inceleme orada biter ve Sözleşme'nin 8. maddesi uygulanmaz. Olumlu yanıt verilmesi durumunda ulusal hâkim, Sözleşme'nin 8 ve 10. maddelerinden kaynaklanan – eşit değerdeki - farklı haklar arasında, davanın bütün şartlarını dikkate alarak, bir denge kurma işlemine geçmelidir. Dengeleme işlemi ve bunun sonucunda varılacak sonuç devletlerin takdir yetkisine girer. Mahkeme sadece ulusal otoritelerin bir denge kurma işlemine girişmemiş olmaları ya da kararlarının makul olmaması durumlarında müdahale etmelidir. Son olarak yazılı bir röportaja bir fotoğraf eklenmesi kararı yayıncının keyfine kalmış bir şey olup hâkim yayıncının yerine geçmemelidir.

d) Media Legal Defence Initiative, International Press Institute ve World Association of Newspapers and News publishers'in ortak görüşleri

93. Üç müdahil dernek, özel bir duruma verilecek önem derecesi bir devletten diğerine değişse de, sözleşmeciler devletlerin yargı organlarında, Sözleşme'nin 8 ve 10. maddelerinden kaynaklanan haklar arasında bir denge kurmayla ilgili olarak Mahkeme tarafından oluşturulan norm ve ilkeleri kendine mal etme eğiliminin görüldüğünü belirtmektedir. Bu dernekler Mahkeme'yi devletlere geniş bir takdir payı bırakmaya davet etmektedir. Bu bakımdan Sözleşme'nin 53. maddesinin böyle bir takdir payı lehinde olduğunu iddia etmektedir. Öte yandan, *Chassagnou ve diğerleri/Fransa* ([BD], n°s 25088/94, 28331/95 ve 28443/95, § 113, CEDH 1999-III) kararında Mahkeme, rakip çıkarların söz konusu olduğu durumlar için sözleşmeciler devletlerin önemli bir takdir payına sahip olduklarını kabul etmiştir. Aynı şekilde, özel şahıslar arasındaki ilişkiler alanında ya da demokratik bir toplumda derin düşünce farklılıklarının makul olarak hüküm sürebileceği başka alanlardaki pozitif yükümlülükler konusunda sözleşmeciler devletler genel olarak geniş bir takdir payına sahiptir (*Fretté/Fransa*, n° 36515/97, § 41, CEDH 2002-I). Zaten Mahkeme daha önce, konusu Sözleşme'nin 8 ve 10. maddelerinden kaynaklanan haklar arasında bir denge kurmak olan bir davada, devlete geniş bir takdir payı tanımıştı (*A./Norveç*, yukarıda geçen, § 66). Mahkeme'nin rolü, sözleşmeciler

devletlerin bir denge kurmalarına izin verecek bir mekanizmayı oluşturmalarını sağlamak ve ulusal hâkimin bu bakımdan dikkate aldığı faktörlerin Sözleşme'ye ve Mahkeme içtihadına uygun olup olmadığını denetlemektir. Mahkeme'nin müdahalesi, ulusal hâkimin dikkate aldığı şartların açıkça uygun olmaması, ulusal yargı mercilerinin vardıkları sonuçların açıkça keyfi olması veya kişinin özel hayatı veya şöhretinin korunmasıyla ilgili çıkarlarını ihlal etmesi durumuyla sınırlı olmalıdır. Aksi takdirde Mahkeme'nin bu davalar için temyiz mahkemesine dönüşme riski vardır.

3. Mahkeme'nin değerlendirmesi

a) Başvurunun konusu

94. Mahkeme mevcut olayda görevinin, 2004 yılında verdiği *Von Hannover* kararının uygulanmasıyla ilgili olarak Almanya'nın Sözleşme'nin 46. maddesinden kaynaklanan yükümlülüklerine uyup uymadığı sorusunu incelemek olmadığını ve bunun Bakanlar Komitesi'nin görevi olduğunu kaydeder (*Verein gegen Tierfabriken Schweiz (VgT)/İsviçre (n° 2)* [BD], n° 32772/02, § 61, CEDH 2009-..., ve *Öcalan/Türkiye* (kabuledilebilirlik üzerine karar), n° 5980/07, 6 Temmuz 2010). Mevcut başvurular sadece, başvuruçuların, onları görüntüleyen başka fotoğraflarla ilgili olan, *Von Hannover* kararından sonra açtıkları yeni davalarla ilgilidir (yukarıda paragraf 15-20).

b) Genel ilkeler

i. Özel hayat

95. Mahkeme özel hayat kavramının bir kişinin, ismi, fotoğrafı, beden ve ruh bütünlüğü gibi kimliğiyle ilgili unsurları içerdiğini ; Sözleşme'nin 8. maddesinin sunduğu güvencenin esas olarak her bir kişinin kişiliğinin, benzerleriyle olan ilişkilerinde, dışarıdan gelecek bir müdahale olmadan, gelişmesini sağlamaya yönelik olduğunu hatırlatır. Dolayısıyla birey ile üçüncü kişiler arasında, kamusal bir kontekste bile, özel hayat kapsamına girebilecek bir etkileşim alanı mevcuttur. Şu halde bir fotoğrafın yayımlanması bir kişinin, bu kişi bir kamu kişisi olsa da, özel hayatına bir müdahale oluşturmaktadır (*Schüssel/Avusturya* (kabuledilebilirlik üzerine karar), n° 42409/98, 21 Şubat 2002; *Von Hannover*, yukarıda geçen, §§ 50 ve 53; *Sciacca*, yukarıda geçen, § 29; ve *Petrina/Romanya*, n° 78060/01, § 27, 14 Ekim 2008).

96. Fotoğraflara gelince Mahkeme, bir kişinin resminin onun kişiliğinin temel niteliklerinden biri olduğunu, çünkü resmin onun orijinallliğini ifade ettiğini ve onun benzerlerinden farklılaşmasını sağladığını belirtmiştir. Böylece kişinin resminin korunması hakkı bireysel gelişimin temel şartlarından birini oluşturmaktadır. Bu hak esas olarak kişinin resmi

üzerinde tam bir hakimiyet sahibi olmasını gerektir ki bu hakimiyet özellikle de kişinin resminin dağıtılmasına karşı çıkma olasılığını kapsar (*Reklos ve Davourlis*, yukarıda geçen, § 40).

97. Mahkeme aynı zamanda bazı şartlarda bir kişinin, kamu tarafından tanınan bir kişi de olsa, özel hayatına saygı gösterilmesi ve özel hayatının korunması konusunda « meşru bir beklentisinin » olabileceğini hatırlatır (*Von Hannover*, yukarıda geçen, § 51; *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue/Belçika*, n° 64772/01, § 78, 9 Kasım 2006; *Standard Verlags GmbH/Avusturya (n° 2)*, n° 21277/05, § 48, 4 Haziran 2009; ve *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)/Fransa*, n° 12268/03, § 53, 23 Temmuz 2009).

98. İnceleme konusu olan dava gibi davalarda söz konusu olan, devletin bir eylemi değil ama ulusal yargı mercilerinin başvurucuların özel hayatlarına sağladıkları korumanın yetersiz olması iddiasıdır. 8. madde esas olarak kamu görevlilerinin keyfi müdahalelerine karşı bireyi korumayı amaçlasa da, söz konusu madde sadece devletin bu tür müdahalelerde bulunmasından kaçınmasını sağlamayı amaçlamamaktadır: maddede bahsedilen negatif yükümlülüğe, özel hayata ve aile hayatına etkin bir saygının sağlanması için gerekli pozitif yükümlülükler eklenebilir. Bu yükümlülükler, kişilerin birbirleri ile olan ilişkilerini de kapsayacak şekilde, özel hayata saygının güvence altına alınması amacıyla bir takım tedbirler alınmasını gerektirebilir (*X ve Y/Hollanda*, 26 Mart 1985, § 23, seri A n° 91 ve *Armonienë*, yukarıda geçen, § 36). Bu tedbirlere, kişinin resminin başkaları tarafından ihlal edilmesine karşı korunması hususunda da başvurulabilir (*Schüssel*, yukarıda geçen; *Von Hannover*, yukarıda geçen, § 57; ve *Reklos ve Davourlis*, yukarıda geçen, § 35).

99. Devletin 8. maddeden kaynaklanan pozitif ve negatif yükümlülükleri arasındaki sınır kesin bir tanıma imkan vermemektedir; bununla birlikte, uygulanan ilkeler benzerdir. Özellikle, her iki olayda, olayda yarışan menfaatler arasında kurulması gereken adil dengenin dikkate alınması gerekir (*White/İsveç*, n° 42435/02, § 20, 19 Eylül 2006, ve *Gourguénidzé*, yukarıda geçen, § 37).

ii. İfade özgürlüğü

100. Mevcut davalar başvurucuların özel hayatlarına saygı hakları ile basımevinin Sözleşme'nin 10. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğü hakkı arasında bir denge kurulmasını gerektirdiğinden Mahkeme, bu hakkın kullanımıyla ilgili genel ilkeleri de hatırlatmanın yararlı olacağı kanaatindedir.

101. İfade özgürlüğü demokratik toplumun temelini oluşturan ana unsurlardan birini ve toplumun ilerlemesi ve bireyin gelişmesi için gerekli temel şartlardan birini teşkil etmektedir. 10. maddenin 2. paragrafı saklı tutulmak üzere, ifade özgürlüğü sadece toplum tarafından kabul gören veya zararsız veya ilgisiz kabul edilen « bilgi » ve « fikirler » için değil, incitici,

şoke edici ya da endişelendirici bilgi ve düşünceler için de geçerlidir: bu yokluğu halinde « demokratik bir toplum »dan söz edemeyeceğimiz çoğulculuğun, hoşgörünün ve açık fikirliliğin bir gereğidir. 10. maddede güvence altına alınan bu hak, bazı istisnalara tabi ise de, bu istisnaların dar yorumlanması ve bu hakkın sınırlandırılmasının ikna edici olması gerekir (başka kararlar yanında bakınız *Handyside/Birleşik Krallık*, 7 Aralık 1976, § 49, seri A n° 24; *Editions Plon/Fransa*, n° 58148/00, § 42, CEDH 2004-IV; ve *Lindon, Otchakovsky-Laurens ve July/Fransa* [BD], n°s 21279/02 ve 36448/02, § 45, CEDH 2007-IV).

102. Mahkeme ayrıca birçok sefer demokratik bir toplumda basın oynadığı temel rolün altını çizmiştir. Her ne kadar, özellikle de başkalarının şöhret ve haklarının korunmasıyla ilgili olarak, bazı sınırları aşmaması gerekse de basının, görev ve sorumluluklarının bilincinde olarak kamu yararını ilgilendiren her konuyu iletme görevi vardır. Onun böyle konularda bilgi ve fikir yaymadan ibaret olan görevine kamunun bu fikir ve bilgileri alma hakkı eklenir. Bu böyle olmasaydı basın vazgeçilmez « bekçi köpeği » rolünü oynayamazdı (*Bladet Tromsø ve Stensaas/Norveç* [BD], n° 21980/93, §§ 59 ve 62, CEDH 1999-III, ve *Pedersen ve Baadsgaard/Danimarka* [BD], n° 49017/99, § 71, CEDH 2004-XI).

Ayrıca basının yerine geçip belli bir durumda kullanılacak haber yapma şeklinin ne olacağını belirlemek ne Mahkeme'ye ne de ulusal yargı mercilerine düşer (*Jersild/Danimarka*, 23 Eylül 1994, § 31, Seri A n° 298, ve *Stoll/İsviçre* [BD], n° 69698/01, § 146, CEDH 2007-V).

103. Mahkeme ifade özgürlüğünün fotoğrafların yayımlanmasını da kapsamadığını hatırlatır (*Österreichischer Rundfunk/Avusturya* (kabuledilebilirlik üzerine karar), n° 57597/00, 25 Mayıs 2004, ve *Verlagsgruppe News GmbH/Avusturya (n° 2)*, n° 10520/02, §§ 29 et 40, 14 Aralık 2006). Ancak bu alan, başkalarının hak ve şöhretlerinin korunmasının özel bir önem arz ettiği bir alandır, çünkü fotoğraflar bir kişi ya da ailesi hakkında çok kişisel, hatta çok özel, bilgiler içerebilir (*Von Hannover*, yukarıda geçen, § 59; *Hachette Filipacchi Associés/Fransa*, n° 71111/01, § 42, CEDH 2007-VII; ve *Eerikäinen ve diğerleri/Finlandiya*, n° 3514/02, § 70, 10 Şubat 2009).

Bunun yanı sıra, « sansasyonel » diye tabir edilen basında yer alan ya da genelde kamunun bir kişinin tamamen özel olan hayatının detayları konusundaki merakını giderme amaçlı olan « kalp basınında » çıkan fotoğraflar (*Société Prisma Presse/Fransa* (kabuledilebilirlik üzerine karar), n°s 66910/01 ve 71612/01, 1 Temmuz 2003, ve *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, yukarıda geçen, § 40), genellikle ilgili kişide özel hayatına çok güçlü bir müdahalede bulunduğu ve hatta kendisine eziyet edildiği hissi uyandıran ve sürekli devam etmekte olan bir taciz ortamında çekilmişlerdir (*Von Hannover*, yukarıda geçen, § 59, ve *Gourguénidzé*, yukarıda geçen, § 59).

iii. Takdir payı

104. Mahkeme bireylerarası ilişkilerde, devlete yüklenen yükümlülükler negatifte olsa pozitif te olsa, Sözleşme'nin 8. maddesine uyulmasını güvence altına alacak tedbirlerin seçiminin prensip olarak sözleşmecî devletlerin takdir yetkisinde olduğunu hatırlatır. Gerçekte özel hayata saygıyı sağlamanın birçok farklı yolu vardır. Devletin yükümlülüğünün niteliği özel hayatın söz konusu olan boyutuna bağlıdır (*X ve Y/Hollanda*, yukarıda geçen, § 24, ve *Odièvre/Fransa* [BD], n° 42326/98, § 46, CEDH 2003-III).

Aynı şekilde, Sözleşme'nin 10. maddesi kapsamında sözleşmecî devletler, bu madde tarafından korunan ifade özgürlüğüne yapılacak bir müdahalenin kapsamı ve gerekliliğini tespit etmek için, belli bir takdir hakkına sahiptirler (*Tammer/Estonya*, n° 41205/98, § 60, CEDH 2001-I, ve *Pedersen ve Baadsgaard*, yukarıda geçen, § 68).

105. Ancak bu takdir hakkı, hem kanuna hem de kanunu uygulayan kararlara, bu kararlar bağımsız mahkeme kararları olsa da, uygulanan bir Avrupa kontrolüne tabidir (*mutatis mutandis* bakınız *Peck/Birleşik Krallık*, n° 44647/98, § 77, CEDH 2003-I ve *Karhuvaara ve Iltalehti*, yukarıda geçen, § 38). Mahkeme'nin görevi, bu denetimi yerine getirirken, ulusal yargı mercilerinin yerini almak değil, fakat söz konusu yargı mercilerinin takdir yetkilerini kullanarak verdikleri kararların Sözleşme'nin ileri sürülen maddeleriyle uyuşup uyuşmadığını davanın bütün unsurlarını göz önünde bulundurarak belirlemektir (*Petrenco/Moldova*, n° 20928/05, § 54, 30 Mart 2010; *Polanco Torres ve Movilla Polanco/İspanya*, n° 34147/06, § 41, 21 Eylül 2010 ve *Petrov/Bulgaristan* (kabuledilebilirlik üzerine karar), n° 27103/04, 2 Kasım 2010).

106. Mevcut olaydaki gibi davalarda Mahkeme, başvurunun sonucunun prensip olarak, başvurunun ihtilafli makaleyi yayımlamış olan yayıncı tarafından Sözleşme'nin 10. maddesine dayanılarak önüne getirilmiş olması ya da bu röportaja konu olan kişi tarafından Sözleşme'nin 8. maddesine dayanılarak önüne getirilmiş olmasına göre değişmeyeceğine hükmeder. Gerçekte bu hakların her ikisi *a priori* eşit bir saygıyı hak etmektedirler (*Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, yukarıda geçen, § 41; *Timciuc/Romanya* (kabuledilebilirlik üzerine karar), n° 28999/03, § 144, 12 Ekim 2010; ve *Mosley/Birleşik Krallık*, n° 48009/08, § 111, 10 Mayıs 2011; Parlamenter Asamblesi kararının 11. noktasına da bakınız – yukarıda paragraf 71). Şu halde prensip olarak her iki durumda da takdir payı eşit olmalıdır.

107. Ulusal otoriteler bu iki hak arasında Mahkeme içtihadında ortaya konulan kriterlere uygun bir şekilde bir denge kurmuşlar ise, bu durumda Mahkeme'nin düşüncesini iç yargı mercilerinkinin yerine geçirmesi için ciddi nedenlerin olması gerekir (*MGN Limited/Birleşik Krallık*, n° 39401/04, §§ 150 ve 155, 8 Ocak 2011 ve *Palomo Sánchez ve diğerleri/İspanya* [BD], n°s 28955/06, 28957/06, 28959/06 ve 28964/06, § 57, 12 Eylül 2011)

iv. Denge kurmak için başvurulacak uygun kriterler

108. İfade özgürlüğü hakkı ile özel hayata saygı hakkı arasında bir denge kurulmasıyla ilgili olarak içtihadattan çıkan ve mevcut olaya uygulanabilecek olan kriterler aşağıda sayılmıştır.

α) Genel yarar nitelikli bir tartışmaya katkı

109. Birinci temel unsur makale veya fotoğrafların basında çıkmasının genel yarar nitelikli bir tartışmaya yapacağı katkıdır (*Von Hannover*, yukarıda geçen, § 60; *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue*, yukarıda geçen, § 68; ve *Standard Verlags GmbH*, yukarıda geçen, § 46). Genel yarar konusu olan şeylerin belirlenmesi davanın şartlarına bağlıdır. Ancak Mahkeme sadece yayımın siyasi konular ya da işlenen suçlarla ilgili olduğu durumlarda (*White*, yukarıda geçen, § 29; *Egeland ve Hanseid/Norveç*, n° 34438/04, § 58, 16 Nisan 2009; *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue*, yukarıda geçen, § 72) değil, ama aynı zamanda yayımın sporu ya da ekran artistlerini ilgilendirdiği durumlarda da (*Nikowitz ve Verlagsgruppe News GmbH/Avusturya*, n° 5266/03, § 25, 22 Şubat 2007; *Colaço Mestre ve SIC – Sociedade Independente de Comunicação, S.A./Portekiz*, n°s 11182/03 ve 11319/03, § 28, 26 Nisan 2007; ve *Sapan/Türkiye*, n° 44102/04, § 34, 8 Haziran 2010) böyle bir yararın varlığını kabul ettiğini hatırlatmanın faydalı olduğu kanaatinde. Buna karşın bir Cumhurbaşkanı'nın evlilikle ilgili olası problemleri ya da ünlü bir şarkıcının mali sorunlarının genel yarar nitelikli bir tartışma kapsamında kaldığı kabul edilmemiştir (*Standard Verlags GmbH*, yukarıda geçen, § 52, ve *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, yukarıda geçen, § 43).

β) Hedef alınan kişinin ünlülük derecesi ve röportajın konusu

110. Hedef alınan kişinin rol ve fonksiyonu ve röportaj ve/veya fotoğrafa konu faaliyetin niteliği bir önceki kriterle bağlantılı önemli başka bir kriter oluşturmaktadır. Burada normal bireyler ile kamusal şahıs ya da siyasi kişilik olarak kamusal alanda hareket eden bireyleri ayırmak yerinde olur. Kamu tarafından tanınmayan bir kişi özel hayat hakkına ilişkin özel bir korumadan yararlanmayı talep edebilirken, kamu tarafından tanınan bireyler için böyle bir şey söz konusu değildir (*Minelli/İsviçre* (kabuledilebilirlik üzerine karar), n° 14991/02, 14 Haziran 2005, ve *Petrenco*, yukarıda geçen, § 55). Mesela resmi bir görev yerine getiren siyasi kişilikler hakkında demokratik toplumdaki bir tartışmaya katkı sunabilecek olaylardan bahseden bir röportajı, böyle bir görev yerine getirmeyen bir kişinin özel hayatıyla ilgili detaylar üzerine yapılan bir röportajla bir tutamayız (*Von Hannover*, yukarıda geçen, § 63, ve *Standard Verlags GmbH*, yukarıda geçen, § 47).

Birinci durumda basının rolü basının bir demokraside kamu yararı bulunan konularda bilgi ve fikir iletme yükümlülüğü olan « bekçi köpeği »

fonksiyonuyla örtüşüyorsa da, ikinci durumda bu rol tali önemdedir. Aynı şekilde kamunun bilgilenme hakkı, kamuda tanınan kişilerin, özellikle de siyasi kişiliklerin, özel hayatlarının çeşitli boyutlarına özel durumlarda üstün gelebilse de, yayımlanan fotoğraflar ile onlara eşlik eden yorumların bu kişilerin sadece özel hayatlarıyla ilgili detaylar hakkında olması ve belli bir kesimin bu konudaki merakını gidermek dışında bir amaç taşımaması durumunda, ilgili kişiler belli bir üne sahip olsalar bile, böyle bir üstün gelme durumundan bahsedilemez (*Von Hannover*, yukarıda geçen, § 65 ve bu kararda geçen atıflar ve *Standard Verlags GmbH*, yukarıda geçen, § 53; Parlamenter Asamblesi'nin kararının 8. noktasına da bakınız – yukarıda paragraf 71). Bu en sondaki durumda ifade özgürlüğünün daha dar yorumlanması gerekir (*Von Hannover*, yukarıda geçen, § 66; *Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, yukarıda geçen, § 40; ve *MGN Limited*, yukarıda geçen, § 143).

γ) İlgili kişinin önceki davranışı

111. İlgili kişinin röportajın yayımlanmasından önceki davranışı ya da ihtilafı fotoğraf ile ona bağlı bilgilerin daha önce yayımlanmış olması da dikkate alınacak unsurlar içinde yer almaktadır (*Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, yukarıda geçen, §§ 52-53, ve *Sapan*, yukarıda geçen, § 34). Ancak basınla daha önce işbirliği yapılmış olması tek başına ilgiyi ihtilafı fotoğraf ya da röportajın yayımlanmasına karşı her türlü korumadan mahrum bırakacak nitelikte değildir (*Egeland ve Hanseid*, yukarıda geçen, § 62).

δ) Yayımın içeriği, şekli ve sonuçları

112. Bir röportaj veya fotoğrafın yayımlanma şekli ve hedef alınan kişinin orada sunulma biçimi de işin içine girebilir (*Wirtschafts-Trend Zeitschriften-Verlagsgesellschaft m.b.H./Avusturya (n° 3)*, n°s 66298/01 ve 15653/02, § 47, 13 Aralık 2005; *Reklos ve Davourlis*, yukarıda geçen, § 42; ve *Jokitaipale ve diğerleri/Finlandiya*, n° 43349/05, § 68, 6 Nisan 2010). Ayrıca röportaj ya da fotoğrafın, ulusal veya yerel, önemli veya zayıf bir gazetede yayımlanmış olmasına göre, yayım genişliği de önemli olabilir (*Karhuvaara ve Iltalehti*, yukarıda geçen, § 47, ve *Gourguénidzé*, yukarıda geçen, § 55).

ε) Fotoğrafların çekilme şartları

113. Son olarak Mahkeme daha önce, yayımlanan fotoğrafların içinde çekildikleri kontekst ve şartları göz ardı edemeyeceğimize karar vermişti. Bu bağlamda hedef alınan kişinin fotoğrafın çekilmesi ve yayımlanmasına rıza gösterip göstermediği (*Gourguénidzé*, yukarıda geçen, § 56, ve *Reklos et Davourlis*, yukarıda geçen, § 41) ya da bu fotoğrafların ondan habersiz bir şekilde veya hileli yollarla elde edilip edilmediği (*Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS)*, yukarıda geçen, § 47, ve *Flinkkilä ve*

diğerleri/Finlandiya, n° 25576/04, § 81, 6 Nisan 2010) sorularını incelemek önemlidir. Aynı zamanda hedef alınan kişi bakımından müdahale ve fotoğrafın yayımlanmasının etkilerinin niteliği ya da ağırlığını göz önünde bulundurmamak yerinde olur (*Egeland ve Hanseid*, yukarıda geçen, § 61, ve *Timciuc*, yukarıda geçen kabuledilebilirlik üzerine karar, § 150). Gerçekte kamu tarafından tanınmayan bir kişi için bir fotoğrafın yayımlanması yazılı bir röportaja oranla daha önemli bir müdahale olarak değerlendirilebilir (*Eerikäinen ve diğerleri*, yukarıda geçen, § 70, ve *A./Norveç*, yukarıda geçen, § 72).

c) Bu ilkelerin mevcut olaya uygulanması

114. Mahkeme Federal Adalet Mahkemesi'nin *Von Hannover* kararından sonra eski içtihadında değişiklikler yaptığını kaydeder. Bu yargı mercii özellikle ihtilafli röportajın olgular temelinde gelişen bir tartışmaya bir katkı sunup sunmadığı ve içeriğinin kamunun merakını giderme isteğinin ötesine geçip geçmediği sorularına gelecekte önem atfedilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu bağlamda mahkeme, kamu için bilgilendirici değer ne kadar yüksek ise kişinin söz konusu röportajın yayımlanmasına karşı korunma çıkarının o kadar çok boyun eğmesi gerektiğini, bilgilendirici değer ne kadar düşükse kişinin korunma çıkarına da o kadar çok üstünlük tanınması gerektiğini belirtmiştir. Mahkeme, ifade özgürlüğünün eğlence amaçlı röportajları da kapsadığını, ancak okuyucuların eğlenme konusundaki çıkarlarının özel alanın korunması çıkarına oranla, genel kural olarak, ağırlığının daha az olduğunu belirtmiştir.

115. Federal Anayasa Mahkemesi, Federal Adalet Mahkemesi'nin eski içtihadını 15 Aralık 1999 tarihli kararında söz konusu etmemiş olmasının – bir fotoğrafın modern tarih alanına girip girmediği ve bundan dolayı da prensip olarak hedef alınan kişinin rızası olmadan yayımlanıp yayımlanamayacağı sorusunun incelenmesi sırasında çatışmalı çıkarların dengelenmesine daha çok ağırlık veren – başka bir koruma konseptinin Anayasa'ya uygun olamayacağı anlamına gelmediğini belirtmek suretiyle bu yaklaşımı onaylamıştır.

116. Başvurucuların, Federal Adalet Mahkemesi ile Federal Anayasa Mahkemesi'nin izledikleri yeni yaklaşımın eski içtihadın başka terimler kullanılarak tekrar edilmesinden başka bir şey olmadığını iddia etmeleri karşısında Mahkeme, görevinin konuyla ilgili ulusal uygulama ve mevzuatı soyut bir şekilde (*in abstracto*) incelemek değil, bunların başvurularda uygulanma biçimlerinin Sözleşme'nin 8. maddesini ihlal edip etmediğini araştırmak olduğunu hatırlatır (*Karhuvaara ve Italehti*, yukarıda geçen, § 49).

117. Mahkeme Federal Adalet Mahkemesi'nin yeni yaklaşımını uygulamak suretiyle, ne ihtilafli fotoğraflara eşlik eden makalenin başvuruluların kayak tatilleri konusuyla ilgili kısmının ne de fotoğrafların kendilerinin modern tarihin bir olayıyla ilgili bilgiler içerdiğine ve

dolayısıyla da genel yarar nitelikli bir tartışmaya katkı sunmadıklarına karar verdiğini kaydeder. Federal Adalet Mahkemesi, makalenin olayların olduğu dönemde Monako prensliğine hükmeden egemen prens Rainier III'ün hastalığını ve aile üyelerinin bu hastalık sırasındaki davranışlarını da haber yaptığı ölçüde durumun başka olduğuna karar vermiştir. Ona göre burada, dergilerin haber yapabilecekleri ve yazılı röportajlarına verilen bilgiyi resmeden ve destekleyen ihtilafli fotoğrafları yapıştırmalarına izin veren bir modern tarih olayı söz konusudur.

Federal Anayasa Mahkemesi ise, bu bağlamda Federal Adalet Mahkemesi'nin, Monako'nun hüküm süren prensinin hastalığının genel yarar nitelikli bir olay olduğunu ve bundan dolayı da basının prensin çocuklarının ailevi dayanışma yükümlülükleri ile tatile gitme arzusunu da kapsayan özel hayatlarının meşru ihtiyaçlarını nasıl bağdaştırdıklarını anlatmaya hakkı olduğunu kabul ettiğini kaydetmiştir. Ayrıca mahkeme yayımlanan fotoğraf ile makalede bahsedilen olay arasında yeterli bir bağın olduğunu doğrulamıştır.

118. Mahkeme, Federal Adalet Mahkemesi'nin ihtilafli fotoğrafın bilgilendirici değerini ona eşlik eden makale ışığında değerlendirmiş olmasının Sözleşme bakımından eleştiriye yol açmadığını kaydeder (*mutatis mutandis* bakınız *Tønsbergs Blad A.S. ve Haukom*, yukarıda geçen, § 87, ve *Österreichischer Rundfunk/Avusturya*, n° 35841/02, §§ 68 ve 69, 7 Aralık 2006). Prens Rainier'in hastalığının modern tarihin bir olayı olarak nitelendirilmesine gelince Mahkeme, Alman yargı mercileri tarafından öne sürülen nedenler dikkate alındığında bu yorumun makul görülebileceği görüşündedir (*mutatis mutandis* bakınız *Editions Plon*, yukarıda geçen, §§ 46-57). Bu bağlamda Federal Adalet Mahkemesi'nin başvuru sahipleri benzer durumlarda görüntüleyen başka iki fotoğrafın yayımlanmasının yasaklanmasını, tam da yayımlanmalarının eğlence amacının dışında bir amaca hizmet etmemesi gerekçesiyle, onayladığını ifade etmek yerinde olur (yukarıda paragraf 36 ve 37). Dolayısıyla Mahkeme, onlara eşlik eden makaleler ışığında değerlendirildiğinde ihtilafli fotoğrafların, en azından belli bir ölçüde, genel yarar nitelikli bir tartışmaya bir katkı sunduklarını kabul edebilir. Bu hususla ilgili olarak Mahkeme, basının genel yarar nitelikli bütün sorularla ilgili olarak bilgi ve fikir yayma fonksiyonuna, kamunun bu bilgi ve fikirleri alma hakkının eklendiğini hatırlatır (yukarıda paragraf 102).

119. Başvuru sahiplerinin medyanın, onları görüntüleyen fotoğrafların yayımlanmasını haklılaştırmak amacıyla, modern tarihin herhangi bir olayını bahane olarak kullanmak suretiyle, Federal Adalet Mahkemesi tarafından belirlenen şartların etrafından dönmeleri riskini öne sürmeleriyle ilgili olarak Mahkeme, mevcut başvurular çerçevesinde, ilgililerin fotoğraflarıyla ilgili olarak gelecekteki olası yayımların Sözleşme'ye uyumu konusunda görüş belirtmenin kendisinin görevi olmadığını kaydeder. Başvuru sahipleri gerektiğinde bu amaçla yetkili ulusal yargı mercilerine

başvurabilirler. Öte yandan Mahkeme, Federal Anayasa Mahkemesi'nin kararında bir makalenin büyük halk kitleleri tarafından tanınan bir kişinin fotoğrafının yayımlanması için bahane olarak kullanılması durumunda, kamuoyunun oluşmasına bir katkı sunmanın söz konusu olamayacağını ve dolayısıyla yayımlama çıkarının kişiliğin korunmasına üstün tutulamayacağını belirttiğini kaydeder.

120. Federal Adalet Mahkemesi'nin başvuruçuların halkın özel ilgisini çeken kamu tarafından tanınan şahsiyetler oldukları fikrinden hareket ettiği ve bu sonucun temelindeki nedenler üzerinde durmadığı doğrudur. Ancak Mahkeme, prenses Caroline'in Monako prensliği hesabına yürüttüğü resmi bir görevinin bulunup bulunmadığı, böyle bir görevi varsa hangi ölçüde var olduğu sorusu bir tarafa bırakılsa da, itiraz götürmeyen tanınmışlık dereceleri dikkate alındığında, başvuruçuların sıradan kişiler olduklarının iddia edilemeyeceği kanaatindedir. Tam tersine başvuruçular kamu kişisi olarak değerlendirilmelidirler (*Gourguénidzé*, yukarıda geçen, § 40; *Sciacca*, yukarıda geçen, § 27; *Reklos ve Davourlis*, yukarıda geçen, § 38; ve *Guiorgui Nikolaïchvili/Gürcistan*, n° 37048/04, § 123, CEDH 2009-...).

121. Federal Adalet Mahkemesi sonrada ihtilaflı fotoğrafların başvuruçuların aleyhinde şartlarda çekilip çekilmediklerini incelemiştir. Bu bakımdan Hükümet fotoğrafların başvuruçuların iradesi dışında çekilmiş olmasının fotoğrafların ister istemez gizlice ve başvuruçuların aleyhine şartlarda çekildikleri anlamına gelmeyeceğini ileri sürmektedir. Başvuruçular ise fotoğrafların sürekli bir şekilde karşı karşıya kaldıkları genel bir biktırma ortamında çekildiklerini iddia etmektedirler.

122. Mahkeme, Federal Adalet Mahkemesi'nin başvuruçuların bu konuyla ilgili olarak aleyhte şartların varlığını ileri sürdüklerini ve fotoğrafların gizlice ya da yayımlanmalarını yasadışı kılacak şekilde buna benzer araçlar yardımıyla çekildiklerini gösterir bir bulgunun bulunmadığı sonucuna vardığını kaydeder. Federal Anayasa Mahkemesi ise ilgili basımevinin *Frau im Spiegel* dergisinde çıkan fotoğrafın çekilme şartlarıyla ilgili detayları sunduğunu, ancak prenses Caroline'in ne hukuk mahkemeleri önünde bu bilgilerin yetersiz olduğunu ne de itiraz konusu fotoğrafın onun aleyhinde olan şartlarda çekildiğini ileri sürdüğünü belirtmiştir.

123. Mahkeme Alman yargı mercilerinin içtihatlarına göre fotoğrafların içinde çekildikleri şartların olaydaki çıkarların dengelenmesi sırasında normalde incelenen etmenler arasında olduklarını gözlemlemektedir. Bu olayda ulusal yargı mercilerinin kararlarından, başvuruçuların uygun bilgileri sunmamış olmaları ve fotoğrafların yayımlanmasının yasaklanmasını haklılaştıracak özel nitelikte şartların bulunmaması nedeniyle, bu unsur daha fazla incelenmesinin gerekmediği anlaşılmaktadır. Mahkeme, Federal Adalet Mahkemesi'nin de belirttiği gibi, başvuruçuları kışın Saint-Moritz'in bir sokağında gösteren fotoğrafların da zaten kendi başlarına yasaklanmalarını haklılaştıracak düzeyde hakaret edici olmadıklarını not eder.

d) Sonuç

124. Mahkeme ulusal yargı mercilerinin, içtihadına uygun bir şekilde, basımevlerinin ifade özgürlükleri ile başvuruçuların özel hayatlarına saygı hakları arasında bir denge kurma işlemi yaptıklarını kaydeder. Ulusal yargı mercileri fotoğrafların, onlara eşlik eden makaleler ışığında değerlendirildiklerinde, genel çıkarı ilgilendiren bir tartışmaya katkı sunup sunmadığı sorusuna özel bir önem vermişlerdir. Bu merciler ayrıca fotoğrafların içinde çekildikleri şartlar üzerine de eğilmişlerdir.

125. Mahkeme ayrıca ulusal yargı mercilerinin konuyla ilgili Mahkeme içtihadını açıkça dikkate aldıklarını kaydeder. Federal Adalet Mahkemesi *Von Hannover* kararı sonrasında içtihadını değiştirmiş ve Federal Anayasa Mahkemesi de bu içtihadı onaylamakla kalmayıp aynı zamanda, başvuruçuların Federal Adalet Mahkemesi'nin kararının Sözleşme ve Mahkeme içtihadına uymadığı yönündeki şikâyetlerine cevaben, Mahkeme içtihadının detaylı bir analizini yapmıştır.

126. Bu şartlarda ve ulusal yargı mercilerinin farklı çıkarları dengelerken bu konuda sahip oldukları takdir payları dikkate alındığında Mahkeme, bu mercilerin Sözleşme'nin 8. maddesi altındaki pozitif yükümlülüklerine uydukları sonucuna varır. Şu halde bu madde ihlal edilmemiştir.

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. *Axel Springer AG/Almanya* (n° 39954/08) başvurusunun mevcut başvurulardan ayrılmasına;
2. İşbu başvuruların kabul edilebilir olduklarına;
3. Sözleşme'nin 8. maddesinin ihlal edilmediğine *karar verir*.

İngilizce ve Fransızca olan bu karar, 7 Şubat 2012 tarihinde Strazburg'taki İnsan Hakları Binasında açık duruşmada okunmuştur.

Michael O'Boyle
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Nicolas Bratza
Başkan

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek

Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund) Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Tout personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.